

**RAPORT
Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY
TARNOWSKIE GÓRY**

za lata 2022 – 2023

Zlecniodawca:

Urząd Miejski w Tarnowskich Górach

ul. Rynek 4, 42 – 600 Tarnowskie Góry

tel.: +48 32 393 36 00, faks: +48 32 393 36 02

e-mail: sekretariat@tarnowskiegory.pl,

www.tarnowskiegory.pl

Zleceniobiorca:

Eko – Team Konsulting

ul. Spokojna 3, 43-330 Heczmarowice

tel.: +48 33 486 53 53, faks: +48 33 486 54 54, kom. +48 513 100 869

e-mail: biuro@eko-team.com.pl,

www.eko-team.com.pl

Autorzy opracowania:

Agnieszka Chylak

Marcin Sosna

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Charakterystyka gminy Tarnowskie Góry	7
3. Cele i kierunki interwencji określone Programem ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027.....	9
4. Stopień realizacji zadań w latach 2022 – 2023.....	14
4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	14
4.2. Klimat akustyczny	34
4.3. Pola elektromagnetyczne.....	38
4.4. Gospodarowanie wodami.....	41
4.5. Gospodarka wodno – ściekowa	50
4.6. Zasoby geologiczne	56
4.7. Gleby i rolnictwo.....	59
4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	63
4.9. Zasoby przyrodnicze, w tym leśne	75
4.10. Zagrożenia poważnymi awariami.....	90
5. Koszty poniesione na realizację zadań własnych Gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	93
6. Analiza wskaźnikowa za lata 2022 – 2023	98
7. Podsumowanie	107

Spis tabel

Tabela 1 Stan realizacji zadań własnych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	14
Tabela 2 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	26
Tabela 3 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	34
Tabela 4 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	34
Tabela 5 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	38

Tabela 6 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	41
Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	42
Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	50
Tabela 9 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	54
Tabela 10 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	56
Tabela 11 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb i rolnictwa na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	59
Tabela 12 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	63
Tabela 13 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	72
Tabela 14 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	75
Tabela 15 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023	85
Tabela 16 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	90
Tabela 17 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023.....	91
Tabela 18 Koszty zadań własnych gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023...	93
Tabela 19 Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”	98

1. Wstęp

Podstawą opracowania „Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry obejmujący lata 2022 – 2023”, jest umowa zawarta pomiędzy EKO – TEAM Konsulting z Bielska Białej, a Gminą Tarnowskie Góry na wykonanie opracowania pt.: „Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry obejmujący lata 2022 – 2023” (zwany dalej Raportem).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 54) Burmistrz Miasta Tarnowskie Góry w 2022 roku przygotował dokument pn. „Program ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach nr LV/565/2022 z dnia 26 października 2022 r.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji zaplanowanych zadań, ocena wskaźników efektywności Programu).

Niniejszy dokument stanowi pierwszy raport z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, który obejmuje lata 2022 – 2023 i zawiera:

- analizę realizacji zadań planowanych do realizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Przy opracowaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje dotyczące stanu środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry uzyskane z instytucji takich jak:

- Urząd Miejski w Tarnowskich Górach i jego jednostki podległe,
- Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,

- Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach,
- Nadleśnictwo Świerklaniec,
- Veolia - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.,
- Główny Urząd Statystyczny,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Gliwicach,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
- TAURON Dystrybucja S. A.

2. Charakterystyka gminy Tarnowskie Góry

Gmina Tarnowskie Góry jest gminą miejską położoną na południu Polski, w środkowej części województwa śląskiego, w powiecie tarnogórskim, graniczy:

- od północy z gminą Kalety, Miasteczko Śląskie i Tworóg,
- od wschodu z gminą Świerklaniec i Radzionków,
- od południa z gminą Bytom,
- od zachodu z gminą Zbrostawice i Tworóg.

Zgodnie z podziałem administracyjnym Tarnowskie Góry dzielą się na 11 dzielnic: Bobrowniki Śląskie- Piekary Rudne, Lasowice, Opatowice, Osada Jana, Pniowiec, Repty Śląskie, Rybna, Sowice, Stare Tarnowice, Strzybnica, Śródmieście – Centrum. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski w układzie dziesiętnym gmina Tarnowskie Góry położona jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), na pograniczu dwóch makroregionów. Północna część Tarnowskich Gór leży w granicach makroregionu Wyżyna Woźnicko-Wieluńska, w obrębie mezoregionu Obniżenie Górnej Małej Panwi, natomiast południowa część gminy znajduje się w makroregionie Wyżyna Śląska, w mezoregionie Garb Tarnogórski.

Południowa część gminy ma charakter wyżynny z dużą ilością pogórnich antropomorficznych form terenowych. Najwyższe wyniesienia to góra Cipiorg (340 m n.p.m.) zlokalizowana w obrębie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Doły Piekarskie” oraz Srebrna Góra (347 m n.p.m.) na granicy z Bytomiem. Wzgórza te rozdziela odkrywka dawnej kopalni dolomitu „Bobrowniki-Błachówka” zwana również „Kanionem Tarnogórskim”. W części południowo-zachodniej obszar wyżynny rozcięty jest doliną rzeki Dramy. Część północna i zachodnia obszaru gminy stopniowo się obniża, stanowiąc zlewisko Stoły, Potoku Pniowieckiego oraz innych mniejszych cieków. Najniżej położone miejsca znajdują się przy północno-zachodniej granicy Tarnowskich Gór i wykazują rzędne ok. 256 m n.p.m.

Gmina Tarnowskie Góry zajmuje powierzchnię około 84 km² (8 388 ha), co stanowi 0,68% powierzchni województwa śląskiego oraz 0,03% powierzchni kraju.

Tarnowskie Góry są gminą miejską o charakterze turystyczno – przemysłowym. Liczba mieszkańców na koniec 2023 r. wynosiła 57 662. Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosi około 687 osób na kilometr kwadratowy powierzchni.

Miasto zmienia swoje oblicze gospodarcze. Znaczącej redukcji uległy dawniejsze dominanty tarnogórskiej przedsiębiorczości: przemysł okołógórnicy, metalowy, odzieżowy i kolej. Ponad 80% podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stanowią osoby fizyczne. Mimo niewielkich zasobów możliwych do wykorzystania w tym zakresie gruntów komunalnych, podejmowane są działania w celu utworzenia w mieście stref gospodarczych. W grudniu 2023 roku wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców powiatu tarnogórskiego wyniósł 4,4% (w województwie śląskim 3,6%, a w Polsce 5,1%).

Miasto Tarnowskie Góry jest dobrze skomunikowane z regionem systemem publicznej komunikacji autobusowej i poprawiającym się systemem komunikacji kolejowej (lokalny węzeł kolejowy należy do największych w Europie i położony jest na szlaku transeuropejskim CE-65).

3. Cele i kierunki interwencji określone Programem ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027” dokonano wyboru celów oraz kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji. Są to:

Obszar interwencji

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel

Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych

Kierunki interwencji

Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych;
Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu niepowodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza

Obszar interwencji

Klimat akustyczny

Cel

Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska

Kierunek interwencji

Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas

Obszar interwencji

Pola elektromagnetyczne

Cel

Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach

Kierunek interwencji

Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych

Obszar interwencji

Gospodarowanie wodami

Cel

System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu

Kierunek interwencji

Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły i Odry

Obszar interwencji

Gospodarka wodno – ściekowa

Cel

System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Kierunki interwencji

Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu;

Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły i Odry

Obszar interwencji

Zasoby geologiczne

Cel

Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż

Kierunek interwencji

Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin;

Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom

Obszar interwencji

Gleby i rolnictwo

Cel

Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi

Kierunek interwencji

Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych

Obszar interwencji

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel

Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunek interwencji

Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury

Obszar interwencji

Zasoby przyrodnicze, w tym leśne

Cel

Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu

Kierunek interwencji

Podjęmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Gminy, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej

Cel

Zwiększenie lesistości

Kierunek interwencji

Zrównoważony rozwój lasów

Obszar interwencji

Zagrożenia poważnymi awariami

Cele

Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych;

Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska

Kierunki interwencji

Zmniejszenie zagrożenia awariami oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii;

Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń

Cele określono na podstawie analizy stanu środowiska oraz prognozowanych zmian w oparciu o obowiązujące przepisy oraz nowe wymagania prawne, a także Programy rządowe oraz regionalne dla poszczególnych komponentów środowiska. Definiując cele środowiskowe na potrzeby Programu wzięto również pod uwagę wyniki analizy stanu środowiska w gminie Tarnowskie Góry oraz specyficzne uwarunkowania jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie każdego celu sprecyzowano konkretne zadania, które pokazano w dalszej części opracowania. W poniższych zestawieniach zobrazowano, jak przebiegała realizacja zadań w latach 2022 – 2023.

Biorąc pod uwagę fakt, że w Programie ochrony środowiska pojawiają się zadania, których realizacja nie tylko spoczywa na Gminie Tarnowskie Góry, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach i jego jednostek podległych, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego Raportu wystosowali prośby o udzielenie informacji do wszystkich jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie ochrony środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

4. Stopień realizacji zadań w latach 2022 – 2023

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Dla obszaru interwencji jakim jest ochrona klimatu i jakości powietrza, w Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027, założono realizację 8 zadań własnych i 5 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 1 Stan realizacji zadań własnych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	<p>W 2022 roku realizowano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">„Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicy Bytomskiej, Cebuli, Mickiewicza, Wyspiańskiego 17, 17a” – zrealizowano termomodernizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Wyspiańskiego 22, 22a, oraz ul. Bytomskiej 9 i 13 – 2 189 297 zł,„Przyłączenie budynków do sieci c.o. wraz z termomodernizacją: P. Skargi, Zagórska, Sobieskiego, Strzelecka, Rynek, Bytomska, Gliwicka, Krakowska, Ogrodowa, K. Miarki” – 275 420 zł. <p>W 2023 roku realizowano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none">„Termomodernizacja obiektów oświatowych” – 63 932 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • „Termomodernizacja Przedszkola Nr 6 przy ul. Bema 1” - 1 490 349 zł, • Opracowanie dokumentacji projektowej pn. „Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 9” – 4 797 zł.
2	Kontrola i zarządzanie danymi odnośnie zanieczyszczenia powietrza	<p>Na terenie Miasta funkcjonuje system czujników Airly, które zainstalowane są we wszystkich dzielnicach miasta. Czujniki mierzą poziom stężenia pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i PM1, a także ciśnienie, wilgotność i temperaturę. Odczyty czujników Airly można śledzić na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, na stronie producenta www.airly.eu oraz na smartfonach z systemami Android i iOS po zainstalowaniu aplikacji „Airly”. W 2022 poniesiono koszty związane z zakupem czujników - sensorów powietrza oraz opłatą abonamentową za usługę pobierania danych z sensorów do mierzenia jakości powietrza AIRLY w wysokości 17 547 zł, z kolei w 2023 roku opłacono abonament w wysokości 13 707 zł.</p>
3	Poprawa efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych i lokali mieszkalnych poprzez wymianę źródeł ciepła	<p>Gmina w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji realizowała zadanie związane z udzielaniem dotacji do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Dotacja stanowiła do 50% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 6 000 zł.</p> <p>W 2022 r. udzielono 143 dotacji do wymiany źródeł ciepła, w ramach których zainstalowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 99 kotłów gazowych,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• 19 kotłów węglowych,• 1 węzeł ciepłny,• 14 kotłów na biomasę,• 10 pomp ciepła. <p>Wysokość udzielonych dotacji wyniosła 858 000 zł. Z kolei w 2023 r. udzielono 54 dotacji, w ramach których zainstalowano:</p> <ul style="list-style-type: none">• 39 kotłów gazowych,• 3 kotły węglowe,• 3 kotły na biomasę,• 9 pomp ciepła. <p>Wysokość udzielonych dotacji wyniosła 323 318 zł. Dotacji udzielono ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.</p> <p>W okresie raportowania realizowano także projekt partnerski pod nazwą: “Odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie Gmin Partnerskich: Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg”, gdzie liderem były Tarnowskie Góry. 11 gmin należących do 5 śląskich powiatów, pozyskało środki na dofinansowanie ekologicznych instalacji, takich jak ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła i instalacje solarne do c.w.u. Dla Gminy Tarnowskie Góry była to kwota 21 661 935 zł, w tym dofinansowanie wyniosło 16 323 937 zł</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>(dofinansowanie UE: 13 765 569 zł, krajowe środki budżetu państwa: 2 558 368 zł).</p> <p>W 2022 r. na terenie Gminy, w ramach projektu zamontowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 143 instalacje solarne, • 66 kotłów na biomasę, • 634 instalacje fotowoltaiczne. <p>Z kolei w 2023 roku zainstalowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 71 szt. instalacji pomp ciepła na potrzeby przygotowania c.w.u., • 131 szt. instalacji pomp ciepła na potrzeby c.o. wraz z c.w.u.
4	<p>Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Prowadzone były działania edukacyjne i informacyjne dla mieszkańców Gminy w zakresie pozyskania dotacji do wymiany źródła ciepła oraz podniesienia efektywności energetycznej budynku.</p> <p>W 2022 roku punkt konsultacyjny Programu Czyste Powietrze działał przez 455 godzin, 1100 osobom udzielono informacji o zasadach działania programu i możliwości składania wniosków o dotacje. Za pośrednictwem punktu mieszkańcy Gminy złożyli 85 wniosków o dofinansowanie i 46 wniosków o płatność. Działania prowadzono także w formie ulotek informacyjnych dla mieszkańców, poprzez zamieszczenie informacji w sprawie pozyskania dofinansowania na stronie internetowej Urzędu.</p> <p>W 2023 r. punkt konsultacyjno – informacyjny Programu „Czyste Powietrze”, udzielał informacji osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>dofinansowanie oraz wsparcia wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność. Punkt konsultacyjny działał przez 455 godzin, 1100 osobom udzielono informacji o zasadach działania programu i możliwości składania wniosków o dotacje. Za pośrednictwem punktu mieszkańcy Gminy złożyli 117 wniosków o dofinansowanie i 73 wnioski o płatność.</p>
5	<p>Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie świadomości dotyczącej ochrony i dbałości o stan powietrza</p>	<p>W ramach kampanii informacyjno – edukacyjnej zlecono wykonanie 25 tysięcy ulotek dla mieszkańców miasta, dotyczących zapisów „uchwały antyśmogowej” oraz obowiązku zgłaszania źródeł ciepła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Ulotki rozesłano do mieszkańców wraz z decyzjami podatkowymi.</p> <p>Wydział Ochrony Środowiska współuczestniczył w realizowanej przez Tarnogórskie Centrum Kultury akcji Eko Kraina: Czyste Powietrze, w ramach której odbyło się sześć różnych aktywności dla mieszkańców Tarnowskich Gór, których celem było podniesienie wiedzy i kompetencji na temat czystego powietrza.</p> <p>W 2022 r. Gmina Tarnowskie Góry przystąpiła do regionalnego projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy Błękit”, którego zadaniem jest sprawna i efektywna realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego , który został przyjęty</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>Uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego. Program zakłada podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości powietrza, a w konsekwencji ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń na zdrowie i życie mieszkańców województwa. W ramach projektu od 1 kwietnia 2022 r. Gmina Tarnowskie Góry zatrudnia Ekodoradcę, do zadań którego należy: wsparcie mieszkańców Gminy w zakresie pozyskania dotacji do wymiany źródła ciepła, podniesienia efektywności energetycznej budynku, pomoc w prawidłowym wypełnieniu wniosku o dotację, koordynacja działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza. W 2022 roku Ekodoradca udzielił mieszkańcom Gminy 701 konsultacji oraz zorganizował dla nich cztery spotkania edukacyjne odnośnie możliwości pozyskania dotacji na przedsięwzięcia związane z termomodernizacją budynków i wymianą nieefektywnych źródeł ciepła. W 2023 roku Ekodoradca udzielił mieszkańcom Gminy 1066 konsultacji oraz zorganizował dla nich trzy spotkania edukacyjne odnośnie możliwości pozyskania dotacji na przedsięwzięcia związane z termomodernizacją budynków i wymianą nieefektywnych źródeł ciepła. Ponadto, zorganizowano cykl spektakli o tematyce ekologicznej dla około 1500 tarnogórskich dzieci i młodzieży.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W grudniu 2022 roku w Tarnogórskim Centrum Kultury zorganizowano dla mieszkańców konferencję Eko TG – Jak nie truć i oszczędzać? Podczas konferencji zostały przedstawione zasady rządowego programu "Czyste Powietrze".</p> <p>Prelekcje poruszały tematy:</p> <ul style="list-style-type: none">• Czy węgiel może być EKO?• Jak pozyskiwać, używać i oszczędzać energię – z punktu widzenia architekta,• Jak pokonać smog i oszczędzać pieniądze?• Skąd wiemy, że smog jest szkodliwy dla zdrowia? <p>W 2023 r. prowadzone były działania edukacyjne i informacyjne dla mieszkańców Gminy w zakresie pozyskania dotacji do wymiany źródła ciepła oraz podniesienia efektywności energetycznej budynku. Działania prowadzono poprzez zamieszczenie informacji w sprawie pozyskania dofinansowania na stronie internetowej Urzędu. Ponadto, działania edukacyjno-informujące były prowadzone także podczas organizowanych spotkań gminnego Ekodoradcy z mieszkańcami, w trakcie których przedstawiano możliwości pozyskania dotacji na przedsięwzięcia związane z termomodernizacją budynków i wymianą nieefektywnych źródeł ciepła.</p> <p>Dodatkowo w 2023 r. w ramach Projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” w Tarnowskich Górach zorganizowano cykl spektakli</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>ekologicznych dla dzieci i młodzieży, w ramach „Tarnogórskiego EkoTygodnia z rodzinką Śląskich”. Podczas spektaklu dzieci mogły zobaczyć, jak ważne jest dbanie o środowisko naturalne. Przybliżone zostały pojęcia takie jak recykling i segregacja odpadów, a także przedstawiono konsekwencje zanieczyszczenia powietrza i wody oraz ich wpływ na życie ludzi, zwierząt i roślin. Spektakle odbywały się w tarnogórskich przedszkolach i szkołach oraz w Tarnogórskim Centrum Kultury.</p> <p>W grudniu 2023 roku wraz z „Fundacją Srebrne Buki” zorganizowano w Tarnogórskim Centrum Kultury kolejną konferencję EkoTG, poświęconą zmianom klimatycznym oraz energii z OZE. W trakcie spotkania omówiono, jak zmieniał się klimat na przestrzeni ostatnich tysięcy, a nawet milionów lat i jaki udział w tych zmianach ma człowiek. Ponadto przedstawione zostały rozwiązania jak powstrzymać lub przynajmniej spowolnić zmiany klimatyczne.</p>
6	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	Straż Miejska w 2022 roku przeprowadziła 111 kontroli w zakresie przestrzegania spalania odpadów w kotłowniach domowych, ujawniono 24 przypadki uchybień (nałożono na sprawców 22 mandaty karne oraz zastosowano 2 pouczenia) w pozostałych 87 przypadkach nie stwierdzono uchybień. Ponadto przeprowadzono 24 kontrole spalania odpadów na otwartej przestrzeni w

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>wyniku, których ujawniono 22 przypadki uchybień (nałożono na sprawców 22 mandaty karne). W pozostałych 2 przypadkach nie stwierdzono uchybień.</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono 98 kontroli w zakresie przestrzegania spalania odpadów w kotłowniach domowych, ujawniono 27 przypadków uchybień (nałożono na sprawców 9 mandatów karnych oraz zastosowano 18 pouczeń) w pozostałych 71 przypadkach nie stwierdzono uchybień. Ponadto przeprowadzono 17 kontroli spalania odpadów na otwartej przestrzeni w wyniku, których ujawniono 15 przypadków uchybień (nałożono na sprawców 14 mandatów karnych, zastosowano 1 pouczenie). W pozostałych 2 przypadkach nie stwierdzono uchybień.</p>
7	Budowa i przebudowa dróg gminnych	<p>W 2022 roku wykonano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ulic Sobieskiego i Opolskiej – 2. etap – za kwotę 2 049 647 zł, • Budowa chodnika w ul. Saperów – 2. etap – za kwotę 242 329 zł, • Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic Królika, Szymały, Dolna, Lewka etap C i D – za kwotę 900 175 zł, • Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic Górnicza, Bondkowskiego, Zamkowa, Nowaka, Gliwicka – etap F, G, H – za kwotę 1 022 376 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja przejść dla pieszych na drogach gminnych – za kwotę 408 360 zł, • Przebudowa ul. Słoneczników – dokumentacja projektowa (aktualizacja) – za kwotę 29 900 zł, • Rozbudowa ul. Lipowej – dokumentacja projektowa (aktualizacja) – za kwotę 29 900 zł, • Rozbudowa ul. Towarowej – realizacja 1. etapu zadania – za kwotę 40 684 zł, • Rozbudowa ul. Polnej – realizacja 1. etapu zadania – za kwotę 50 772 zł, • Budowa łącznika pomiędzy ul. Jemiołową i Przedwiośnie – dokumentacja projektowa – za kwotę 15 990 zł, • Budowa chodnika przy ul. Kościelnej – dokumentacja projektowa – za kwotę 44 100 zł, • Poprawa bezpieczeństwa na ul. Litewskiej – montaż radarowego wyświetlacza prędkości – za kwotę 27 060 zł. <p>Ponadto wydatkowano środki w wysokości 4 368 719 zł z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie dróg oraz odnowienie nawierzchni bitumicznych (nakładki asfaltobetonowe).</p> <p>W 2023 roku wykonano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ulicy Towarowej – za kwotę 3 856 386 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• Przebudowa ulicy Słoneczników – za kwotę 1 544 352 zł,• Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic: Królika, Szymały, Dolna, Lewka – za kwotę 87 501 zł,• Rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic: Górnicza, Bondkowskiego, Zamkowa, Nowaka, Gliwicka – za kwotę 7 897 004 zł,• Rozbudowa ul. Lipowej – za kwotę 592 304 zł,• Budowa chodnika przy ulicy Staffa – za kwotę 2 196 137 zł,• Rozbudowa ul. Polnej – za kwotę 5 377 214 zł,• Budowa chodnika przy ul. Kościelnej (dokumentacja projektowa) – za kwotę 102 900 zł,• Budowa łącznika pomiędzy ulicą Jemiołową – Przedwiośnia (dokumentacja projektowa) – za kwotę 31 980 zł,• Rozbudowa ulicy Skowronków (dokumentacja projektowa) – za kwotę 155 247 zł,• Budowa ulicy Kamiennej (dokumentacja projektowa) – za kwotę 41 697 zł,• Przebudowa ulicy Skrzypczyka (dokumentacja projektowa) – za kwotę 59 778 zł,• Budowa układu drogowego w rejonie ulic: Niedziałkowskiego, Bałtycka, Nowa

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>(dokumentacja projektowa) – za kwotę 111 069 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ulicy Polarnej (dokumentacja projektowa) – za kwotę 59 778 zł, • Rozbudowa układu drogowego ulic: Piastowska, Miarki, Kaczyniec, Nałkowskiej, Ligonia, św. Jacka (dokumentacja projektowa) – za kwotę 108 313 zł, • Budowa drogi — łącznik pomiędzy ulicami Skowronków i Żeromskiego (dokumentacja projektowa) – za kwotę 64 575 zł, • Budowa ul. Sielanka (dokumentacja projektowa) – za kwotę 138 621 zł, • Przebudowa układu drogowego ulic: Cicha, Prosta, Skośna, Rudna (dokumentacja projektowa) – za kwotę 88 252 zł, • Rewitalizacja pętli przy ulicy Okrężnej – za kwotę 45 995 zł, • Przebudowa ulicy 3 Pułku Ułanów (dokumentacja projektowa) – za kwotę 73 800 zł. <p>Ponadto wydatkowano środki w wysokości 3 768 559 zł z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie dróg oraz odnowienie nawierzchni bitumicznych (nakładki asfaltobetonowe).</p>
8	Rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry -	Do dnia 31.12.2023 r. zakończono budowę i oddano do użytkowania tunel pieszo-rowerowy w nasypie kolejowym w okolicy ul. Częstochowskiej oraz drogę rowerową na odcinku od ul. Oświęcimskiej do ul. Parkowej, wzdłuż kolejki

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	rozwój i integracja systemu publicznego transportu zbiorowego oraz promocja transportu bezemisyjnego	wąskotorowej. Do końca roku 2023 wykonano również większość infrastruktury rowerowej (drogi rowerowe oraz pieszo-rowerowe) m.in. na następujących ulicach: Opolska, Częstochowska, Litewska, Pyskowska, Al. Jana Pawła II, Janasa, Bałtycka, Gliwicka, Bytomska, Piłsudskiego, Obwodnica. Ponadto wykonano większości prac związanych z budową centrum przesiadkowego, w tym układ drogowy z miejscami parkingowymi oraz przebudowami sieci. Dokończenie budowy infrastruktury rowerowej (drogi rowerowe oraz pieszo-rowerowe) m.in. na ulicach: Wyszyńskiego, Sielanki, Opatowicka, Nakielska, Sienkiewicza, Kochanowskiego wraz z ostatecznym odbiorem prac całego zadania oraz rozliczeniem inwestycji planowane jest w roku 2024. Łącznie w latach 2022-2023 wydatkowano środki w wysokości 64 626 097 zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, 2024 r.

Tabela 2 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej,	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach W okresie raportowania mieszkańcy gminy Tarnowskie Góry korzystali z dofinansowań do

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	wielorodzinnych i jednorodzinnych	<p>poprawy efektywności budynków mieszkalnych w ramach Programu Czyste Powietrze.</p> <p>W 2022 roku zawarto łącznie 360 umów na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none">• 303 umowy na wymianę źródła ciepła,• 137 umów na docieplenie przegród budowlanych i prace towarzyszące,• 101 umów na zakup i wymianę stolarki okiennej (okien i drzwi balkonowych),• 75 umów na zakup i wymianę drzwi zewnętrznych,• 59 umów na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej. <p>W ramach wymiany źródeł ciepła zamontowano:</p> <ul style="list-style-type: none">• 59 pomp ciepła,• 193 kotłów gazowych kondensacyjnych o klasie efektywności energetycznej minimum A, w tym 67 umów dotyczyło budowy kotłowni gazowej wraz z przyłączem,• 30 kotłów na pellet, w tym 19 o podwyższonym standardzie,• 13 kotłów węglowych spełniających wymogi Programu,• 2 kotły olejowe,• 3 systemy ogrzewania elektrycznego,• 3 węzły ciepłne.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>Z kolei w 2023 roku zawarto łącznie 167 umowy na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none">• 167 umów na wymianę źródła ciepła,• 3 umowy na docieplenie przegród budowlanych i prace towarzyszące,• 1 umowę na zakup i wymianę stolarki okiennej (okien i drzwi balkonowych),• 2 umowy na zakup i wymianę drzwi zewnętrznych,• 1 umowę na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej. <p>W ramach wymiany źródeł ciepła zamontowano:</p> <ul style="list-style-type: none">• 51 pomp ciepła,• 104 kotły gazowe kondensacyjne o klasie efektywności energetycznej minimum A, w tym 36 umów dotyczyło budowy kotłowni gazowej wraz z przyłączem,• 9 kotłów na pellet o podwyższonym standardzie,• 2 systemy ogrzewania elektrycznego,• 1 węzeł cieplny.¹ <p>TAURON Dystrybucja S.A.</p> <p>Na terenie gminy Tarnowskie Góry na koniec 2023 roku zlokalizowane były 2 684 instalacje fotowoltaiczne o mocy poniżej 10 kW. Łączna moc</p>

¹ Pismo ZA.076.46.2024.JK z 6.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>tych instalacji wynosi 15,5 MW. Ponadto zainstalowanych jest 178 instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 10 kW o łącznej mocy zainstalowanej wynoszącej 4,7 MW. Ponadto do sieci podłączone są 4 instalacje kogeneracyjne o mocy 5 586 kW oraz jedna instalacja OZE o mocy 99,47 kW.²</p>
2	<p>Rozwój systemu informacyjnego dotyczącego monitoringu jakości powietrza i stanu jakości powietrza w skali lokalnej</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska</p> <p>Na terenie gminy Tarnowskie Góry badania monitoringowe powietrza prowadzone były na manualnej stacji pomiarowej przy ul. Litewskiej. Na stacji tej prowadzony był pomiar pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz badania stężeń arsenu, benzo(a)pirenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyle zawieszonym PM10.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM10 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych 40 µg/m³ oraz dobowy poziom dopuszczalny wraz z dopuszczalną częstością przekraczania wynoszącą 35 dni dla stężeń dobowych przekraczających 50 µg/m³.</p> <p>W 2022 roku stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 na stacji w Tarnowskich Górach nie przekroczyło poziomu dopuszczalnego wynoszącego 40 µg/m³. Odnotowano średnią na poziomie 40 µg/m³. Liczba dni z przekroczeniem</p>

² Pismo TD24-04-0449007-03 z 6.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>dopuszczalnego stężenia dobowego wynosiła 21 dni.</p> <p>W 2023 roku średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 wyniosło 21,5 µg/m³, a liczba dni powyżej granicy dopuszczalnej średniej dobowej wyniosła 8 dni (przy 88,8% kompletności pomiarów).</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM2,5 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych 20 µg/m³ (II faza), przekroczenia określono również w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 obowiązującego do roku 2020 (faza I – 25 µg/m³). W 2022 roku odnotowano średnią wartość roczną na poziomie 17,6 µg/m³, z kolei w 2023 roku – 16,2 µg/m³.</p> <p>Kryterium klasyfikacyjnym dla benzo(a)pirenu w celu ochrony zdrowia ludzi jest poziom docelowy 1 ng/m³ w roku kalendarzowym. W 2022 roku odnotowano średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu na poziomie 2,2 ng/m³, z kolei w 2023 roku – 2,1 ng/m³.</p>
3	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	<p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2022 roku przeprowadzono 7 kontroli w zakresie ochrony powietrza poprzez analizę przedłożonych dokumentów, stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku. Przeprowadzono także 2 kontrole terenowe, stwierdzono nieprawidłowości w 1</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>przypadku, wydano zarządzenie pokontrolne oraz nałożono mandat.</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono 5 kontroli w zakresie ochrony powietrza poprzez analizę przedłożonych dokumentów, nie stwierdzono nieprawidłowości.³</p>
4	<p>Modernizacja, rozbudowa i poprawa stanu sieci infrastruktury technicznej na obszarze gminy</p>	<p>Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze</p> <p>W okresie raportowania dokonano modernizacji sieci gazowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2022 roku – 4 292,1 mb sieci oraz 75 przyłączy o długości 563,3 mb, • w 2023 roku – 1 929,6 mb sieci oraz 73 przyłączy o długości 758,8 mb. <p>W zakresie rozbudowy sieci gazowej w okresie raportowania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2022 roku – 6 259,1 mb sieci oraz 358 przyłączy o długości 2 850,1 mb, • w 2023 roku – 4 996,4 mb sieci oraz 223 przyłącza o długości 3 310,6 mb. <p>Na koniec 2022 roku na obszarze gminy Tarnowskie Góry zlokalizowanych było 432 251 mb sieci gazowej, w tym 9 406 szt. przyłączy o łącznej długości 114 871 mb. Z kolei na koniec 2023 roku było 443 077 mb sieci gazowej, w tym 9 680 szt. przyłączy o łącznej długości 118 728 mb.⁴</p>

³ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

⁴ Pismo PSGZA.RODZ.OA.422.249.24 z dnia 6.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
5	Budowa i przebudowa dróg	<p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania wykonano następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na DK11 w km 572+300 do km 573+100 – zabieg modernizujący (na całej szerokości jezdni), • na DK11 w km 571+250 do km 571+350 – zabieg wyrównujący na prawym pasie ruchu (kierunek Bytom), • na DK11 w km 571+370 do km 571+425 – zabieg wyrównujący na lewym pasie ruchu (kierunek Lubliniec), • na DK11 w km 571+465 do km 571+515 – zabieg wyrównujący na prawym pasie ruchu (kierunek Bytom), • na DK11 w km 572+200 do km 572+300 - zabieg wyrównujący na lewym pasie ruchu (kierunek Lubliniec), • na DK78 w km 71+987 do km 72+084 – zabieg wyrównujący na całej szerokości jezdni.⁵ <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania nie prowadzono działań inwestycyjnych na drodze wojewódzkiej nr 908. W ramach bieżącego utrzymania prowadzono prace interwencyjne i utrzymaniowe polegające na zapewnieniu ciągłości nawierzchni oraz</p>

⁵ Pismo O/KA.I-2.531.31.2024.TJ z dnia 21.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>zapewnieniu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.⁶</p> <p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none">• remonty kapitalne nawierzchni dróg na kwotę 1 015 341 zł,• remonty cząstkowe nawierzchni dróg za kwotę 638 139 zł,• remonty chodników za kwotę 959 259 zł.⁷

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

⁶ Pismo WD.6012.1628.2024.EMAC.8736.24 z 24.05.2024 r.

⁷ Pismo EU.673.26.2024 z 29.04.2024 r.

4.2. Klimat akustyczny

Dla obszaru interwencji Klimat akustyczny, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027” założono realizację 1 zadania własnego oraz 3 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 3 Stan realizacji zadań własnych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Budowa i przebudowa dróg gminnych	Zrealizowane działania opisano w pozycji 7 Tabeli nr 1.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, 2024 r.

Tabela 4 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie klimatu akustycznego na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Budowa i przebudowa dróg	Zrealizowane działania opisano w pozycji 5 Tabeli nr 2.
2	Redukcja hałasu przemysłowego poprzez zastosowanie przez zakłady odpowiednich	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach W 2023 roku Starosta Tarnogórski wydał jedną decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu emitowanego do środowiska. ⁸

⁸ Pismo OŚR.602.4.2024 z 14.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	rozwiązań technicznych i organizacyjnych	
3	Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska W 2022 roku na terenie gminy Tarnowskie Góry Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach nie przeprowadził pomiarów w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dane za 2023 rok nie były dostępne w czasie opracowania niniejszego raportu.</p> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W 2022 roku przeprowadzono 1 kontrolę terenową w zakresie ochrony przed hałasem – nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2023 roku przeprowadzono 2 kontrole w zakresie ochrony przed hałasem poprzez analizę przedłożonych dokumentów, stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku. Przeprowadzono także 2 kontrole terenowe – nie stwierdzono nieprawidłowości.⁹</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

W ramach działań związanych z redukcją hałasu kolejowego, spółka **PKP Polskie Linie Kolejowe S.A** w okresie raportowania realizowała na linii kolejowej nr 182 prace budowlane w ramach projektu pn.: „Rewitalizacja i odbudowa częściowo nieczynnej linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Zawiercie” w zakresie branż: torowa z odwodnieniem; drogowa, przejazdy kolejowe, SRK, sieć trakcyjna, zasilanie

⁹ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

sieci trakcyjnej, elektroenergetyka nietrakcyjna, telekomunikacja, obiekty inżynieryjne, obiekty kubaturowe, perony, sieci i instalacje sanitarne. Ponadto we wspomnianych latach na liniach kolejowych przebiegających przez gminę Tarnowskie Góry prowadzone były prace remontowe polegające na wymianie podkładów i podrojazdnic, a także na mechanicznym podbiciu torów oraz wymianie szyn¹⁰.

Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach w okresie raportowania nie zlecał oceny akustycznej wzdłuż dróg powiatowych ani nie budował zabezpieczeń przeciwhałasowych.¹¹

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach w okresie raportowania zlecił opracowanie Strategicznej Mapy Hałasu, w ramach której wykonane zostały między innymi pomiary poziomu hałasu w środowisku w związku z eksploatacją dróg, na odcinkach dróg wojewódzkich, na których średnioroczne natężenie ruchu wynosi powyżej 3 miliony pojazdów. Przedmiotowa mapa objęła także odcinek drogi wojewódzkiej nr 908 w granicach administracyjnych miasta Tarnowskie Góry.¹² Na obszarze powiatu tarnogórskiego przekroczenia wartości natężenia hałasu w środowisku dla pory dnia w przedziale 1 – 5 dB występują na obszarze 0,066 km² i obejmują teren zamieszkały przez 300 mieszkańców. Przekroczenia dla wartości 5,1 – 10 dB występują na obszarze 0,028 km² i obejmują teren zamieszkały przez 200 mieszkańców. Przekroczenia wartości natężenia hałasu w środowisku dla pory nocy w przedziale 1 – 5 dB występują na obszarze 0,054 km² i obejmują teren zamieszkały przez 300 mieszkańców. Przekroczenia dla wartości 5,1 – 10 dB występują na obszarze 0,006 km² i obejmują teren zamieszkały przez 100 mieszkańców.¹³

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach w okresie raportowania nie realizowała pomiarów hałasu komunikacyjnego na drogach

¹⁰ Pismo ITS12.4572.4.2024.1 z 15.05.2024 r.

¹¹ Pismo EU.673.26.2024 z 29.04.2024 r.

¹² Pismo WD.6012.1628.2024.EMAC.8736.24 z 24.05.2024 r.

¹³ <https://zdw.katowice.pl/pl/9/1671692999/1671693289/0> (dostęp 15.06.2024 r.)

krajowych ani też nie realizowała budowy, modernizacji bądź rozbudowy ekranów akustycznych na obszarze gminy Tarnowskie Góry.¹⁴

¹⁴ Pismo O/KA.I-2.531.31.2024.TJ z 21.05.2024 r.

4.3. Pola elektromagnetyczne

Dla obszaru interwencji jakim są pola elektromagnetyczne, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027” założono realizację 2 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 5 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Gromadzenie danych na temat instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach W 2022 roku Starosta przyjął 1 zgłoszenie instalacji emitującej promieniowanie elektromagnetyczne oraz 9 zgłoszeń zmian w istniejących już instalacjach. W 2023 roku Starosta przyjął 2 zgłoszenia instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne oraz 13 zgłoszeń zmian w istniejących już instalacjach. ¹⁵
2	Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach prowadził w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie miasta Tarnowskie Góry, pomiary okresowe

¹⁵ Pismo OŚR.602.4.2024 z 14.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	dopuszczalnych poziomów w środowisku	<p>(monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego w jednym punkcie pomiarowym, zlokalizowanym przy ul. Morcinka (w 2022 roku) oraz przy ul. Słoneczników (2023 r.). Uzyskana wartość pomiarowa w 2022 roku wyniosła <0,7 V/m, z kolei w 2023 rok – 1,7 V/m tym samym pomiar monitoringowy nie wykazał przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości od 80 MHz do 60 GHz, o wartości minimalnej 28 V/m.</p> <p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2022 roku przeprowadzono 7 kontroli w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym poprzez analizę przedłożonych dokumentów – nie stwierdzono nieprawidłowości.</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono 5 kontroli w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym poprzez analizę przedłożonych dokumentów – nie stwierdzono nieprawidłowości.¹⁶</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

W 2022 r. zawarta została umowa współpracy z Instytutem Łączności - Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie dotycząca prowadzenia pomiarów poziomu pola elektromagnetycznego. W tym samym roku wykonane zostały badania w

¹⁶ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Szkole Podstawowej nr 10 przy ul. Zacisznej, które nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych dla anten zainstalowanych na kominie przy ul. Miodowej.

W 2023 r. stacja monitorująca umieszczona została na budynku Tarnogórskiego Ośrodka Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SP ZOZ przy ulicy Karłuszowiec 11 i miała ona za zadanie badać pole elektromagnetyczne pochodzące z masztu antenowego znajdującego za budynkiem przy ulicy Karłuszowiec 12. Dostarczone przez Instytut Łączności - Państwowy Instytut Badawczy wyniki pomiarów wskazały, że nie zostały stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

4.4. Gospodarowanie wodami

Dla gospodarowania wodami, w Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027 założono realizację 3 zadań własnych oraz 3 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarowania wodami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 6 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń wodnych	W 2022 roku wydatkowano środki w wysokości 72 811 zł na bieżącą konserwację rowów odprowadzających wody opadowe po wylotach gminnych kanalizacji. Z kolei w 2023 roku na ten cel wydano 74 712 zł.
2	Budowa zbiorników retencyjnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej w tym realizacja koncepcji budowy zbiornika retencyjnego w zlewni cząstkowej „Rybna”	W 2022 roku poniesiono wydatki na bieżące utrzymanie zbiornika retencyjnego przy ulicy Wielkopolskiej w kwocie 5 408 zł.
3	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony	W 2023 roku Gmina zakupiła 273 zbiorniki do gromadzenia wód opadowych za kwotę 99 676 zł. Zbiorniki te o pojemności 350 litrów zostały już po zakończeniu okresu raportowego w 2024 roku rozdysponowane wśród mieszkańców, propagując zbieranie wód opadowych i roztopowych w ramach akcji „TG łapią deszcz”.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, 2024 r.

Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń wodnych	<p>Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach</p> <p>W okresie raportowania prowadzono prace utrzymaniowe na ciekach administrowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w porozumieniu z Gminą Tarnowskie Góry. Zawarte porozumienia wskazywały na partycypację w kosztach utrzymania cieków na terenie gminy.</p> <p>W 2022 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konserwację (utrzymanie) cieku Stoła w km 14+540 – 26+950, za kwotę 144 144 zł, w tym środki własne w wysokości 109 144 zł oraz środki Gminy Tarnowskie Góry w wysokości 35 000 zł,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• konserwacja (utrzymanie) ciekłu Drama z kwotą 27 567 zł, w tym środki własne w wysokości 15 567 zł oraz środki Gminy Tarnowskie Góry w wysokości 12 000,00 zł <p>W 2023 roku wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none">• konserwację ciekłu Pniowieckiego w km 0+000 – 2+650, za kwotę 23 385 zł, w tym środki własne w wysokości 11 693 zł oraz środki Gminy Tarnowskie Góry w wysokości 11 693 zł.• konserwację ciekłu Stoła w km 14+540 – 26+950 za kwotę 100 298 zł, w tym środki własne w wysokości 65 298 zł oraz środki Gminy Tarnowskie Góry w wysokości 35 000,00 zł.¹⁷ <p>Miejska Spółka Wodna w Tarnowskich Górach</p> <p>Miejska Spółka Wodna Tarnowskie Góry administruje 29 844 mb rowów na terenie Gminy Tarnowskie Góry. których stan techniczny można określić jako bardzo dobry/dobry. Wszystkie rowy będące w administrowaniu Spółki są drożne i na bieżąco konserwowane. Bieżąca konserwacja polega na dwukrotnym w ciągu roku przeglądzie, wykoszeniu traw i porostów, czyszczeniu dna koryta, ewentualnych napraw uszkodzeń w konstrukcji i strukturze rowów i urządzeń wodnych. Środki na realizację przedmiotowych działań pozyskiwane były z kilku źródeł.</p>

¹⁷ Pismo C.ROA.0143.89.2024 z 21.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>I tak w 2022 roku pozyskano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotacja ze środków zaplanowanych w budżecie wojewody – 2 100 zł, • dotacja ze środków rezerwy celowej budżetu państwa – 19 900 zł, • dotacja ze środków jednostek samorządu terytorialnego – 5 000 zł, • ze składek członkowskich – 44 000 zł, • z innych środków (działalność gospodarcza) – 93 156 zł. <p>W 2023 roku pozyskano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotacja ze środków zaplanowanych w budżecie wojewody – 1 800 zł, • dotacja ze środków rezerwy celowej budżetu państwa – 23 742 zł, • dotacja ze środków jednostek samorządu terytorialnego -5 000 zł, • ze składek członkowskich – 44 000 zł, • z innych środków (działalność gospodarcza) – 94 044 zł.¹⁸
2	<p>Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz</p>	<p>Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska <i>Wody powierzchniowe</i></p> <p>W granicach administracyjnych gminy Tarnowskie Góry, po nowym ustaleniu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, zlokalizowane są fragmentaryczne zlewnie 4 jednolitych części wód</p>

¹⁸ Pismo Miejskiej Spółki Wodnej Tarnowskie Góry z 19.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	udostępnianie wyników tego monitoringu w tym wzmocnienie monitoringu wód	<p>powierzchniowych (JCWP). Dwie z nich należą do dorzecza Odry, a dwie do dorzecza Wisły. Na obszarze gminy Tarnowskie Góry wydzielone zostały 4 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):</p> <ul style="list-style-type: none">• PLRW200006212669 Szarlejka,• PLRW200006212632 Potok spod Nakła,• PLRW600009118163 Stoła od źródła do Kanaru,• PLRW600006116673 Drama od źródeł do zbiornika Dzierżno Małe. <p>W wyniku badań monitoringowych przeprowadzonych w 2022 roku, ustalono następujące klasy parametrów wód:</p> <ul style="list-style-type: none">• PLRW200006212669 Szarlejka – 5 klasa elementów biologicznych, >2 klasy elementów fizykochemicznych, >1 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń niklu i jego związków,• PLRW200006212632 Potok spod Nakła – 4 klasa elementów biologicznych, 2 klasa elementów hydromorfologicznych, >2 klasy elementów fizykochemicznych, 1 klasa jakości wód dla substancji priorytetowych,• PLRW600009118163 Stoła od źródła do Kanaru – >1 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń kadmu i jego związków, ołowiu i jego związków.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• PLRW600006116673 Drama od źródeł do zbiornika Dzierżno Małe - 3 klasa pod względem parametrów biologicznych, 5 klasa pod względem elementów hydromorfologicznych, 2 klasa pod względem parametrów fizykochemicznych, 2 klasa pod względem elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne), >1 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń kadmu i jego związków oraz ołowiu i jego związków. <p>W 2023 roku, ustalono następujące klasy parametrów wód:</p> <ul style="list-style-type: none">• PLRW200006212669 Szarlejka – >2 klasy elementów fizykochemicznych, >1 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń niklu i jego związków,• PLRW200006212632 Potok spod Nakła – >2 klasy elementów fizykochemicznych, 2 klasa jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń kadmu i jego związków,• PLRW600009118163 Stoła od źródła do Kanaru – >2 klasy elementów fizykochemicznych, 2 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>przekroczenie stężeń kadmu i jego związków, ołowiu i jego związków.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PLRW600006116673 Drama od źródeł do zbiornika Dzierżno Małe - 5 klasa pod względem parametrów biologicznych, 2 klasy jakości wód dla substancji priorytetowych, z uwagi na przekroczenie stężeń difenylesterów bromowanych. <p>Ogólny stan wód powierzchniowych to stan poniżej klasy I.</p> <p><i>Wody podziemne</i></p> <p>Gmina Tarnowskie Góry zlokalizowana jest na obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 110, 111 i 128.</p> <p>W roku 2022 na terenie gminy Tarnowskie Góry prowadzono badania monitoringowe wód podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w punkcie sieci krajowej: Nr Monbada 902 Repty – III klasa jakości wód podziemnych; • w punkcie sieci krajowej: Nr Monbada 1704 Tarnowskie Góry – II klasa jakości wód podziemnych; • w punkcie sieci krajowej: Nr Monbada 2188 Rybna – II klasa jakości wód podziemnych. <p>W roku 2023 na terenie gminy Tarnowskie Góry prowadzono badania monitoringowe wód podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w punkcie sieci krajowej: Nr Monbada 902 Repty – III klasa jakości wód podziemnych;

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">w punkcie sieci krajowej: Nr Monbada 1704 Tarnowskie Góry – II klasa jakości wód podziemnych. Ogólny stan wód podziemnych to wody podziemne klasy II i III.
3	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach W 2023 roku prowadzono działania promujące działania związane z ochroną przed suszą poprzez program Moja Woda. W ramach tej edycji naboru wniosków 43 właściciele nieruchomości z terenu gminy Tarnowskie Góry zawarło umowy o dofinansowanie na zakup i montaż urządzeń do gromadzenia wód opadowych i roztopowych. ¹⁹

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

Na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. wyznaczono obszar ochronny Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 – Zbiornik Gliwice. Zbiornik ten ma strategiczne znaczenie dla zaopatrzenia w wodę mieszkańców północnozachodniej części Górnego Śląska, na obszarze od Gliwic do Tarnowskich Gór.

¹⁹ Pismo ZA.076.46.2024.JK z 6.05.2024 r.

Głównym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów zanieczyszczenia wód oraz w miarę możliwości przywrócenie ich do naturalnej jakości, aby możliwe było wykorzystywanie wód obecnie i w przyszłości do zaopatrzenia ludności. W celu jego ochrony wyznaczony został obszar ochronny o powierzchni 192,3 km², położony na terenie miast: Bytom, Gliwice, Piekary Śląskie, Zabrze, w powiecie tarnogórskim na terenie gmin i miast: Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Tworóg, Zbrostawice oraz w powiecie gliwickim na terenie gmin: Pyskowice, Rudziniec, Toszek, Wielowieś.

W Tarnowskich Górach swoim zasięgiem zbiornik obejmuje południowe dzielnice miasta, gdzie wyznaczone zostały podobszary ochronne A2 i B1, na których wprowadzono konkretne zakazy wykonywania robót i czynności, które mogłyby spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów.

Zakazy dotyczą m.in.:

- na podobszarze B1 – wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi z przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze wyznaczonej aglomeracji Tarnowskie Góry.
- na podobszarze A2 – lokalizacji nowych oczyszczalni przydomowych.

Tym samym, od dnia wejścia w życie rozporządzenia wojewody (od 12.10.2023 r.) nie jest prawnie możliwa budowa nowych przydomowych oczyszczalni ścieków na wskazanych podobszarach ochronnych. Ograniczenie nie dotyczy wprowadzania ścieków do ziemi z przydomowych oczyszczalni ścieków, zgłoszonych do budowy Staroście Tarnogórskiemu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Kolejnym istotnym ograniczeniem jest zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków na wyznaczonych podobszarach ochronnych oraz dodatkowo na podobszarze A2 zakaz stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej.

4.5. Gospodarka wodno – ściekowa

Dla obszaru interwencji jakim jest gospodarka wodno – ściekowa, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027” założono realizację 5 zadań własnych oraz 2 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 8 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Tarnowskie Góry	<p>W 2022 roku realizowano m. in. następujące zadania związane z rozbudową systemu kanalizacji sanitarnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Wiśniowej – I i II etap” – 3 791 231 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 3 082 301 zł), • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Wiśniowej – III i IV etap” – 1 175 351 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 925 643 zł), • „Opracowanie dokumentacji projektowej kanalizacji sanitarnej i deszczowej – Zadanie projektowe nr 3” – 33 145 zł - dokumentacja projektowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Raclawickiej oraz ul. Wyszyńskiego, • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Starowapiennej / Tuwima” – 697 035 zł (w

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 566 695 zł),</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Starotarnowickiej / Sielanka” – 506 223 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 411 563 zł), • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Spacerowej” – 316 340 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 253 447zł), • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Pastuszki – boczna” – 1 060 947 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 862 559 zł), • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Przepiórek” – 340 914 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 277 166 zł), • „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Siwcowej” – 1 768 190 zł (w tym środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 1 346 517 zł), • „Przebudowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gruzelki” – 98 400 zł, • „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta Tarnowskie Góry” – 94 710 zł – opracowanie Programów Funkcjonalno-Użytkowych niezbędnych do ogłoszenia przetargu ze środków Polskiego Ładu.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W 2023 roku realizowano zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta Tarnowskie Góry” za kwotę 3 045 631 zł, która obejmowała następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Tołstoja, • Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej w ul. Radosnej, Porannej, Odrzańskiej i Strzelców Bytomskich, • Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej w ul. Młodzieżowej, • Budowa kanalizacji deszczowej w Bobrownikach • Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Guzy, • Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Polarnej, • Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Raclawickiej, • Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. B. Chrobrego. <p>Łącznie w okresie raportowania rozbudowano sieć kanalizacji sanitarnej na odcinku 7 627 mb za kwotę 9 589 140 zł. Ponadto dokonano modernizacji istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku 124 mb za kwotę 345 834 zł.</p>
2	Dotacje do podłączania nieruchomości do sieci kanalizacyjnej	Gmina prowadziła dofinansowania do inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie budowy lub przebudowy przyłączy kanalizacyjnych. W 2022 roku udzielono 5 dotacji

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		do podłączenia do sieci kanalizacyjnej, na łączną kwotę 10 860 zł, z kolei w 2023 roku udzielono 51 dotacji do podłączenia do sieci kanalizacyjnej na łączną kwotę w wysokości 117 344 zł.
3	Działania edukacyjne, promocyjne dla dzieci i dorosłych w zakresie oszczędzania wody	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie wydarzeń dotyczących innych dziedzin środowiskowych.
4	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2022 roku na terenie gminy były zainstalowane 362 przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz 1 155 zbiorników bezodpływowych. Na koniec 2023 roku na terenie gminy było zainstalowanych 357 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 977 zbiorników bezodpływowych.
5	Kontrole w zakresie usuwania nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Straż Miejska w 2022 roku przeprowadziła 29 kontroli w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych stwierdzając 17 uchybień (nałożono 15 mandatów karnych, zastosowano 1 pouczenie oraz skierowano 1 wniosek do Sądu o ukaranie). W 2023 roku przeprowadzono 234 kontrole w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych stwierdzając 110 uchybień (nałożono 79 mandatów karnych, zastosowano 31 pouczeń).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w
Tarnowskich Górach, 2024 r.

Tabela 9 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno –
ściekowej na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Tarnowskie Góry	VEOLIA Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. W okresie raportowania wykonano modernizację sieci wodociągowo – kanalizacyjnej oraz ściekowej za kwotę 3 511 272 zł. ²⁰
2	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W 2022 roku przeprowadzono 5 kontroli w zakresie ochrony wód poprzez analizę przedłożonych dokumentów – nie stwierdzono nieprawidłowości oraz 4 kontrole w zakresie gospodarki ściekowej – stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku. Przeprowadzono także 6 kontroli terenowych w zakresie gospodarowania ściekami - stwierdzono nieprawidłowości w 2 przypadkach, wydano zarządzenia pokontrolne oraz nałożono 1 mandat. W 2023 roku przeprowadzono 4 kontrole w zakresie gospodarki ściekowej poprzez analizę przedłożonych dokumentów – nie stwierdzono nieprawidłowości. Przeprowadzono także 5 kontroli terenowych w zakresie gospodarki ściekowej oraz 1 kontrolę w zakresie ochrony wód, stwierdzono

²⁰ Pismo Ś.604.9.2024 z 29.03.2024 r.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		nieprawidłowości dotyczące gospodarki ściekowej w 4 przypadkach, wydano zarządzenia pokontrolne oraz nałożono 3 mandaty. ²¹

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

²¹ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

4.6. Zasoby geologiczne

Dla obszaru interwencji jakim są zasoby geologiczne, w Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027, założono realizację 2 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zasobów geologicznych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 10 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Rekultywacja i rewitalizacja terenów	<p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W 2022 roku wyłączono z produkcji rolnej 9,96 ha użytków rolnych, w tym 9,04 ha z przeznaczeniem na tereny mieszkaniowe. Z kolei w 2023 roku wyłączono z produkcji rolnej 25,28 ha użytków rolnych, w tym 24,34 ha z przeznaczeniem na tereny mieszkaniowe. Nie stwierdzono na obszarze gminy Tarnowskie Góry terenów wymagających rekultywacji.²²</p> <p>Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>Na obszarze gminy Tarnowskie Góry występują tereny wpisane do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony</p>

²² Sprawozdanie RRW-11 za rok 2022 oraz 2023 przekazane przy piśmie OŚR.602.4.2024 z 14.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 54), jak również w rejestrze bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, o którym mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2187 ze zmianami). Szkada w środowisku wystąpiła na terenie gminy Tarnowskie Góry w jednej lokalizacji, z kolei 6 obszarów jest wpisanych do rejestru historycznych zanieczyszczeń ziemi.²³</p>
2	<p>Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach (art. 118 ust. POŚ)</p>	<p>Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy</p> <p>W rejestrze osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, prowadzonym przez Starostę Tarnogórskiego, nie znajdują się żadne udokumentowane osuwiska terenu na terenie gminy Tarnowskie Góry.²⁴</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

²³ Pismo WSI.070.43.2024.EJ.1 z 13.05.2024 r.

²⁴ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3> (dostęp 15.06.2024 r.)

W okresie raportowania nie udzielono nowych koncesji na wydobywanie kopalin ze
złóż znajdujących się na terenie Gminy Tarnowskie Góry.

4.7. Gleby i rolnictwo

Dla gleb i rolnictwa, w Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027, założono realizację 4 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gleb i rolnictwa na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 11 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gleb i rolnictwa na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji żywności	Brak informacji o podjętych działaniach w okresie raportowania.
2	Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb	Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzono badania gleb ornych w Polsce. Na terenie gminy Tarnowskie Góry nie zlokalizowano punktu sieci krajowej badania gleb. Okręgowa Stacja Rolniczo – Chemiczna w Gliwicach W okresie raportowania pobrano z terenu gminy Tarnowskie Góry łącznie 155 próbek gleb z obszarów 20 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 325,87 ha. W zakresie odczynu pH gleby ustalono:

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• dla 13 próbek odczyn bardzo kwaśny,• dla 41 próbek odczyn kwaśny,• dla 59 próbek lekko kwaśny,• dla 32 próbek odczyn obojętny,• dla 10 próbek odczyn zasadowy. <p>Potrzeby wapnowania gleb wskazano:</p> <ul style="list-style-type: none">• dla 10 próbek jako konieczne,• dla 22 próbek jako potrzebne,• dla 23 próbek jako wskazane,• dla 22 próbek jako ograniczone,• dla 75 próbek jako zbędne. <p>W zakresie zasobności gleby w fosfor ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none">• dla 7 próbek bardzo niską zawartość,• dla 21 próbek niską zawartość,• dla 49 próbek średnią zawartość,• dla 46 próbek wysoką zawartość,• dla 32 próbek bardzo wysoką zawartość fosforu. <p>W zakresie zasobności gleby w potas ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none">• dla 24 próbek bardzo niską zawartość,• dla 64 próbek niską zawartość,• dla 49 próbek średnią zawartość,• dla 14 próbek wysoką zawartość,• dla 4 próbek bardzo wysoką zawartość potasu. <p>W zakresie zasobności gleby w magnez ustalono:</p> <ul style="list-style-type: none">• dla 7 próbek bardzo niską zawartość,• dla 23 próbek niską zawartość,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • dla 67 próbek średnią zawartość, • dla 17 próbek wysoką zawartość, • dla 41 próbek bardzo wysoką zawartość magnezu.
3	Kontrole rolnictwa prowadzone przez WIORIN	<p>Kontrole gospodarstw rolnych w zakresie gospodarowania środkami ochrony roślin prowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach.</p> <p>W roku 2022 przeprowadzono kontrole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiału siewnego – 13 kontroli – brak nieprawidłowości, • występowania agrofagów – 118 kontroli – stwierdzono w 2 przypadkach występowanie <i>Clavibacter sepedonicus</i>, • pod kątem występowania agrofagów nie kwarantannowych – 6 kontroli – brak nieprawidłowości, • punktów prowadzących obrót środkami ochrony roślin – 1 kontrola – brak nieprawidłowości, • stosowania środków ochrony roślin – 1 kontrola – brak nieprawidłowości. <p>W roku 2023 przeprowadzono kontrole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • materiału siewnego – 13 kontroli – brak nieprawidłowości, • występowania agrofagów – 85 kontroli – brak nieprawidłowości,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • pod kątem występowania agrofagów nie kwarantannowych – 27 kontroli – brak nieprawidłowości, • punktów prowadzących obrót środkami ochrony roślin – 2 kontrole – brak nieprawidłowości.²⁵
4	<p>Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spadkowi zawartości próchnicy, • wzrostowi gęstości objętościowej i zmniejszaniu porowatości, zasolenia oraz zakwaszania gleb 	<p>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny w Częstochowie</p> <p>W ramach płatności rolno – środowiskowo – klimatycznych w 2022 roku złożono 2 wnioski o udzielenie pomocy w ramach wariantu 2.1 – Międzyplon, obejmujący obszar 37 ha o wartości 32 459 zł.</p> <p>W 2023 roku także złożono 1 wniosek, w tym samym wariantcie, na obszarze 27 ha i wartości udzielonej pomocy w wysokości 23 876 zł²⁶.</p> <p>Śląskie Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>W okresie raportowania organizowano pomoc dla rolników w zakresie przygotowania wniosków o płatności obszarowe, organizowano spotkania dotyczące zrównoważonego rolnictwa, ekoschematów czy planów nawozowych.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

²⁵ Pismo WI.021.8.2024 z 16.05.2024 r.

²⁶ Pismo BDSPB12-WPPB.071.10.2024.AZ z dnia 06.05.2024 r.

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Dla gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, założono realizację 8 zadań własnych oraz 2 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 12 Stan realizacji zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	W 2022 roku wysłano 431 wezwań do właścicieli nieruchomości zamieszkałych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub do złożenia wyjaśnień, z kolei w 2023 roku wysłano 397 wezwań do właścicieli nieruchomości zamieszkałych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub do złożenia wyjaśnień. W 2022 roku przeprowadzono 37 kontroli wykonawcy pod względem prawidłowego odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, jak również kontrole segregacji odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych, które obejmowały 280 nieruchomości.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W 2023 roku przeprowadzono 34 kontrole wykonawcy pod względem prawidłowego odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, jak również kontrole poprawności segregacji odpadów komunalnych, które obejmowały 204 nieruchomości zamieszkałe. Ponadto w 2022 roku w prowadzonym przez Burmistrza Miasta rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, było wpisanych 13 przedsiębiorców oraz przeprowadzono 10 kontroli tych podmiotów. W 2023 roku było wpisanych 16 przedsiębiorców oraz przeprowadzono 7 kontroli przedsiębiorców wpisanych do rejestru.</p>
2	<p>Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów (dodatkowo tereny przydrożne)</p>	<p>W 2022 roku wydatkowano środki w wysokości 174 206,00 zł na likwidację dzikich wysypisk, z kolei w 2023 roku - 160 602 zł.</p> <p>Straż Miejska w 2022 roku przeprowadziła 15 kontroli w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń z dróg spowodowanych przez pojazdy. W 11 przypadkach stwierdzono uchybienia (nałożono 1 mandat karny, zastosowano 2 pouczenia w 8 przypadkach zwrócono uwagę).</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono 22 kontrole w zakresie przestrzegania obowiązku usuwania zanieczyszczeń z dróg spowodowanych przez pojazdy. W 15 przypadkach stwierdzono</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		uchybień (nałożono 1 mandat karny, w 14 przypadkach zwrócono uwagę).
3	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest	<p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012-2032 został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/300/2012 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 30 maja 2012r. w sprawie przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tarnowskie Góry na lata 2012 – 2032.</p> <p>W okresie raportowania nie prowadzono spisu z natury wyrobów zawierających azbest.</p> <p>Dane o ilości zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego i pozostającego do unieszkodliwienia azbestu znajdują się w Bazie Azbestowej, prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.</p>
4	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy (dotacje dla mieszkańców)	<p>Dotację na demontaż, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest mogą otrzymać osoby fizyczne będące właścicielami, współwłaścicielami, posiadaczami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Tarnowskie Góry, na których stwierdzono występowanie wyrobów zawierających azbest. Wysokość dotacji wynosi 80% kosztów poniesionych na usunięcie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest, lecz nie więcej niż 3 000 zł.</p> <p>W 2022 r. udzielonych zostało 8 dotacji o łącznej wartości 16 288 zł. Usunięto 20,23 Mg azbestu.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		W 2023 r. udzielone zostały 2 dotacje o łącznej wartości 5 856 zł. Usunięto 2,64 Mg azbestu
5	Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	<p>W ramach gospodarki odpadami komunalnymi zbiórkę odpadów prowadzi się na terenach zamieszkałych.</p> <p>Na wniosek właściciela (władającego, zarządcy) nieruchomości wydawano w okresie raportowania dodatkowe worki na odpady BIO. Podczas akcji wiosennej oraz jesiennej w 2022 roku wydano łącznie 50 039 worków, z kolei w 2023 roku – 49 359 worków.</p> <p>Przeprowadzono dwie zbiórki odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie – jedną w okresie wiosennym i jedną w okresie jesiennym.</p> <p>W 2022 roku wprowadzono kartę PSZOK – usprawniającą dostarczanie przez mieszkańców segregowanych odpadów komunalnych do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Właściciel karty może na bieżąco śledzić ilość i rodzaj oddanych odpadów po zintegrowaniu jej z aplikacją EcoHarmonogram. Do 31.12.2023 r. wydano 4 362 karty PSZOK zwykłe oraz 253 karty PSZOK wirtualne.</p> <p>Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku obsługiwanych było 10 318 nieruchomości, w tym: 9 571 budynków jednorodzinnych, 367 budynków wielolokalowych oraz 380 budynków wielolokalowych będących blokami mieszkalnymi.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W 2023 roku obsługiwanych było 10 563 nieruchomości, w tym: 9 813 budynków jednorodzinnych, 370 budynków wielolokalowych oraz 380 budynków wielolokalowych będących blokami mieszkalnymi.</p> <p>W 2022 roku odebrano od mieszkańców łącznie 22 248,02 Mg odpadów komunalnych, w tym 11 835,60 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W PSZOK zebrano łącznie 2 834,775 Mg odpadów. W 2023 roku odebrano od mieszkańców łącznie 21 801,125 Mg odpadów komunalnych, w tym 11 202,20 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W PSZOK zebrano łącznie 1 930,663 Mg odpadów.</p> <p>Na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wydatkowano w 2022 roku 19 453 803 zł, z kolei w 2023 roku - 20 543 612 zł.</p>
6	<p>Uzyskanie wymaganych przepisami prawa poziomów selektywnego gromadzenia odpadów – prowadzenie i doskonalenie selektywnej gospodarki odpadami</p>	<p>Od 2021 roku gminy obowiązane są osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.</p> <p>Za 2022 rok, gminy były obowiązane osiągnąć ten poziom w wysokości co najmniej 25% wagowo.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>Gmina Tarnowskie Góry osiągnęła poziom w wysokości 34,9298%.</p> <p>Za rok 2023 gminy były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł 36,11%.</p> <p>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412) w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, na lata 2022 – 2023 dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku nie został określony. Gmina Tarnowskie Góry przekazała w 2022 roku do składowania 10,68% ww. odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, z kolei w 2023 roku poziom ten wyniósł 18,68%.</p> <p>W gminie Tarnowskie Góry poziom składowania odpadów ogółem za rok 2022 wyniósł 20,75%, z kolei w 2023 roku - 24,83%.</p>
7	Sprawozdania z funkcjonowania	Sprawozdania z gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane są przez podmioty

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	systemu gospodarki odpadami komunalnymi	wpisane do rejestru działalności regulowanej z wykorzystaniem Bazy danych o odpadach. Burmistrz sporządza corocznie sprawozdanie zbiorcze i przekazuje je do Marszałka Województwa Śląskiego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach.
8	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej doskonalenia segregacji odpadów komunalnych	<p>W 2022 roku prowadzono akcję edukacyjną polegającą na sprawdzeniu poziomu segregacji odpadów przez mieszkańców poprzez oznaczanie poszczególnych pojemników naklejkami określającymi jakość segregacji na kilkudziesięciu nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy. Naklejka czerwona służyła do ostrzeżenia mieszkańców budynku, że źle segregują odpady, ponieważ w pojemniku znaleziono znaczną ilość surowców wtórnych, żółta naklejka sugeruje poprawę segregacji, gdyż znaleziono w pojemniku kilka surowców wtórnych, natomiast naklejka zielona jest dla mieszkańców, którzy prawidłowo posegregowali odpady.</p> <p>W 2022 roku wspólnie z ALBA Ekoplus Sp. z o.o. i Salezjańskim Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym zorganizowano EKO-DZIEŃ. W ramach akcji przeprowadzono warsztaty, gry i konkursy dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zadania w dużej mierze dotyczyły prawidłowej segregacji odpadów.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W 2022 roku zakupiono 1 000 szt. bawełnianych toreb z nadrukiem nawiązującym do akcji prawidłowej segregacji odpadów „SEGREGUJESZ CZY BLEFUJESZ?” oraz 500 szt. długopisów z takim samym opisem. W 2023 roku zakupiono 1 000 szt. długopisów bambusowych, 100 opakowań kredek z kolorowanką, 100 szt. skakanek, 120 sztuk temperówek, 100 opakowań kredy kolorowej, 100 sztuk skarbonek. Wydawane były one mieszkańcom Gminy wraz z ulotkami informacyjnymi dotyczącymi segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono akcję ekologiczną pod nazwą „Ja tu kompostuję”, mającą na celu promowanie prawidłowego postępowania z bioodpadami stanowiącymi odpady komunalne, promowanie kompostowania odpadów na własne potrzeby oraz ograniczenie ilości odpadów oddawanych przez mieszkańców w ramach systemu gospodarki odpadami funkcjonującego na terenie Gminy Tarnowskie Góry. Program realizowany był poprzez użyczenie kompostowników właścicielom nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej. Zakupione 40 sztuk kompostowników ECOSMART o pojemności 740 l zostały oddane w użyczenie mieszkańcom Gminy Tarnowskie Góry na okres dwóch lat na podstawie podpisanej umowy użyczenia.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>W październiku 2022 roku odbyła się akcja sadzenia drzew w ramach „XII Tarnogórskiego Święta Drzewa”. Wokół amfiteatru na skwerze przy ulicy Morcinka posadzono 15 klonów polnych oraz 15 świerków.</p> <p>W 2023 roku w ramach „XIII Tarnogórskiego Święta Drzewa”, mieszkańcy otrzymali blisko 300 sadzonek drzew i krzewów, uzyskując je za przekazanie w ramach zbiórki odpadów 460 kg zużytego sprzętu AGD/RTV oraz 280 kg zużytych baterii.</p> <p>W aplikacji Eko Harmonogram udostępniane są takie informacje jak:</p> <ul style="list-style-type: none">• wizyty na PSZOK oraz sumaryczne zestawienie oddanych do PSZOK odpadów poszczególnych rodzajów,• gdzie wrzucić wyszukiwany odpad,• jak należy sortować śmieci,• gdzie znajduje się oraz co można oddać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,• wykaz aptek, do których można oddać przeterminowane i nieużyteczne lekarstwa,• miejsca, wyposażone przez Gminę w pojemniki, w których można pozbywać się zużytych baterii i akumulatorów,• mapa z zaznaczonymi punktami zbierania odpadów,

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • możliwość zgłoszenia dzikiego wysypiska, nieodebrania odpadów lub innej interwencji. <p>Łącznie na powyższe działania wydatkowano w okresie raportowania 46 637 zł.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, 2024 r.

Tabela 13 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Prowadzenie kontroli przedsiębiorstw w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	<p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach</p> <p>W 2022 roku przeprowadzono 3 kontrole w zakresie gospodarki odpadami poprzez analizę przedłożonych dokumentów, stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku. Przeprowadzono także 3 kontrole terenowe, stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku, wydano zarządzenie pokontrolne.</p> <p>W 2023 roku przeprowadzono 5 kontroli w zakresie gospodarki odpadami poprzez analizę przedłożonych dokumentów, stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku. Przeprowadzono także 5 kontroli terenowych, stwierdzono nieprawidłowości w 2 przypadkach, wydano zarządzenie pokontrolne oraz nałożono 2 mandaty.²⁷</p>

²⁷ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
4	<p>Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwianie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego W okresie raportowania wszczęto postępowanie w sprawie zmiany instrukcji składowiska odpadów niebezpiecznych Centralnego Składowiska Odpadów byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach, na których deponowane są odpady ze zwałowisk odpadów niebezpiecznych po Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach.²⁸</p> <p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach W 2022 roku działania nie były podejmowane. 16 czerwca 2023 r. została uchwalona ustawa o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1719), w której wskazano m. in. listę terenów skażonych, na których jest konieczne podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska, zadania i kompetencje organów administracji publicznej w tym zakresie, sposób prowadzenia działań, zasady wyłączenia lub czasowego zajęcia nieruchomości zdegradowanych oraz źródła finansowania prac związanych z poprawą stanu środowiska. Wśród pięciu wymienionych w ustawie obszarów zdegradowanych wskazano również tereny byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach. Zgodnie z ustawą organem właściwym w sprawach prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych</p>

²⁸ Pismo OE-AD-UI.706.138.2024 z 9.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>jest burmistrz, a w przypadku, gdy w skład wielkoobszarowego terenu zdegradowanego wchodzi teren zamknięty (np. teren PKP), także regionalny dyrektor ochrony środowiska.</p> <p>W dniu 27 września 2023 r. Rada Miejska w Tarnowskich Górach podjęła Uchwałę nr LXIX/689/2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie w drodze darowizny do zasobu gminnego nieruchomości po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach. Celem darowizny ww. nieruchomości na rzecz Gminy Tarnowskie Góry jest poprawa stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, która zgodnie z ustawą o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych stanowi cel publiczny, o którym mowa w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Na wniosek Starosty Tarnogórskiego Wojewoda Śląski Zarządzeniem Nr 374/23 z dnia 21 listopada 2023 r. udzielił zgody Staroście Tarnogórskiemu na zbycie w drodze darowizny, na rzecz Gminy Tarnowskie Góry, nieruchomości zlokalizowanych na ww. obszarze.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

Starosta Tarnogórski w 2022 roku wydał 3 decyzje dotyczące zbierania oraz przetwarzania odpadów, z kolei w 2023 roku wydał 1 taką decyzję.

4.9. Zasoby przyrodnicze, w tym leśne

Dla obszaru interwencji jakim są Zasoby przyrodnicze, w tym leśne, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, założono realizację 7 zadań własnych i 3 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 14 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	<p>W 2022 r. Gmina uczestniczyła w akcji „Czyste, Zielone Miasta”. W ramach wydarzenia w dniu 16.05.2022 r. wspólnie z uczniami dwóch miejscowych szkół podstawowych posprzątało skwer przy ul. Morcinka, gdzie następnie zasadzono drzewa przekazane przez Lasy Państwowe. Na wszystkich uczestników czekał szereg atrakcji, m.in. prelekcje nt. wykorzystania odpadów i ich segregacji przygotowane przez spółkę Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o., zajęcia poświęcone wodzie prowadzone przez PWiK Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, lekcje o drzewach przygotowane przez Nadleśnictwo Brynek, oraz gry, zabawy, konkursy, sianie łąki kwietnej, a także akcja wspólnego tworzenia wielkiego, „zielonego” malowidła za pomocą kredy.</p> <p>W 2022 roku Gmina Tarnowskie Góry zakupiła nagrody dla uczestników Konkursu wędkarskiego</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>organizowanego przez Koło Wędkarskie „Zameł”.</p> <p>Wydatkowano środki w wysokości 1 500,00 zł.</p> <p>W październiku 2022 roku odbyła się akcja sadzenia drzew w ramach Tarnogórskiego Święta Drzewa. Wokół amfiteatru na skwerze przy ulicy Morcinka posadzono 15 klonów polnych oraz 15 świerków.</p> <p>Ponadto w 2022 roku:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zakupiono lekarstwo dla pszczół Apiwarol w celu ochrony pszczół przed Varrozą, które zostało rozdysponowane pomiędzy pszczelarzami z Tarnowskich Gór. Gmina wydatkowała na ten cel 2 961 zł.• W celu ochrony siedliska wydry zakupiono i wpuszczono do zalewu w Pniowcu 176 kg karpia za kwotę 3 000 zł.• W ramach Partnerskiego Programu Edukacyjnego „Kierunek Castorama” powstały karmniki dla ptaków, które stanęły przy tarnogórskich placówkach oświatowych. W akcję włączyli się uczniowie Zespołu Szkół Architektoniczno – Budowlanych w Tarnowskich Górach.• Uczniowie Zespołu Szkół Architektoniczno – Budowlanych w Tarnowskich Górach stworzyli budki dla jerzyków. Dzięki porozumieniu z tarnogórską Castoramą młodzież miała zapewnioną pomoc techniczną, materiały oraz

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>wszelkie niezbędne urządzenia do wykonania projektu. Budki zostały zamontowane w maju 2022 r. na gminnych budynkach użyteczności publicznej i budynkach komunalnych.</p> <p>W 2023 r. Wydział Ochrony Środowiska współuczestniczył w realizowanej przez Tarnogórskie Centrum Kultury akcji Eko Kraina: Przeprowadzono prelekcje edukacyjne dla uczniów szkół średnich pn. "Różnorodność biologiczna i jej rola w życiu człowieka i funkcjonowaniu ziemskiego ekosystemu".</p> <p>Przygotowano również prezentację interaktywną dla dzieci ze szkół podstawowych pn. "Wszyscy jesteśmy ze sobą połączeni, czyli co wspólnego ma komar z tym, że za oknem jest zielono...?"</p> <p>Jesienią na Rynku odbyło się XIII Tarnogórskie Święto Drzewa, podczas którego mieszkańcy otrzymali blisko 300 sadzonek drzew i krzewów. Jednocześnie w zamian zebrano 460 kg zużytego sprzętu AGD/RTV oraz 280 kg zużytych baterii.</p> <p>Ponadto w 2023 roku:</p> <ul style="list-style-type: none">• W celu ochrony siedliska wydry zakupiono i wpuszczono do Zalewu w Pniowcu 207 kg karpia – wydatkowano środki w wysokości 3 987 zł.• Zakupiono lekarstwo dla pszczół Apiwarol w celu ochrony pszczół przed Varrozą,, które

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>zostało rozdysponowane pomiędzy pszczelarzami z miasta Tarnowskie Góry – wydatkowano środki w wysokości 3 060 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie Zespołu Szkół Architektoniczno – Budowlanych przy współpracy z Castoramą i Urzędem Miejskim stworzyli hotele dla owadów, które zostały postawione na terenach zieleni w mieście.
2	<p>Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej</p>	<p>W 2022 roku z terenów przydrożnych usunięto łącznie 111 sztuk drzew oraz przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 392 sztuk drzew. Nasadzono w pasach drogowych dróg 134 drzewa oraz 1095 krzewów. Prace prowadzone były w ciągu ulic: Armii Krajowej, Gen. Andersa, Litewska, Zamkowa, Św. Katarzyny, Korczaka, Aleja kwiatów, Lipowa. Wydatkowano środki w wysokości 387 678 zł.</p> <p>W 2023 roku z terenów dróg usunięto łącznie 154 sztuk drzew oraz przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne 398 sztuk drzew. Nasadzono w pasach drogowych dróg 90 drzewa oraz 228 krzewów. Prace prowadzone były w ciągu ulic: Gliwicka, Opolska, Korczaka, Strzelców Bytomskich, Włoska, Litewska , 9 Maja. Wydatkowano środki w wysokości 356 270 zł.</p>
3	<p>Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach</p>	<p>W okresie raportowania przyjęto 6 uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w których pojawiły się zapisy dotyczące zasad ochrony przyrody i krajobrazu.</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	zagospodarowania przestrzennego	
4	Budowa, modernizacja oraz pielęgnacja parków i skwerów. Rewaloryzacja Parku Miejskiego	<p>Z uwagi na brak środków nie przeprowadzono rewaloryzacji Parku Miejskiego. Na bieżąco prowadzone są jedynie zabiegi pielęgnacyjne drzew.</p> <p>Bieżącym utrzymaniem zieleni na terenie Gminy Tarnowskie Góry objętych jest 48 obiektów zieleni urządzonej, w skład których wchodzi: skwery, zieleńce wraz z placami zabaw (19 szt.), wybiegi dla psów, miejsca pamięci narodowej, zieleń w pasach drogowych dróg gminnych obejmująca powierzchnię ok. 29,5 ha oraz Park w Reptach o pow. 156 ha, Park Miejski przy ulicy Kardynała Wyszyńskiego o pow. 21,5 ha, Park przy ulicy Ks. Płonki w Strzybnicy o pow. 2,4 ha i teren rekreacyjno-wypoczynkowy przy ulicy Morcinka o pow. 5,77 ha. Ponadto, utrzymaniem jest objętych część nieużytków gminnych o łącznej powierzchni ok. 6,5 ha.</p> <p>Na powyższych terenach przeprowadzono prace pielęgnacyjne – porządkowe, które obejmowały m.in. utrzymanie czystości, konserwację elementów małej architektury, utrzymanie fontann, placów zabaw, wybiegów dla psów, zmiatanie ciągów pieszych, pielęgnację trawników i koszenie traw, zakładanie trawników, wygrabianie liści, pielęgnację krzewów i żywopłotów, wykonanie i pielęgnację kwietników ziemnych oraz nasadzeń w</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>donicach, gdzie w 2022 roku posadzono 9 594 szt. kwiatów sezonowych, a także nasadzenia i pielęgnację bylin w ilości 959 szt., roślin cebulowych – 5 220 szt. oraz 279 szt. drzew i 1 553 szt. krzewów ozdobnych.</p> <p>W 2023 roku posadzono 10 409 szt. kwiatów sezonowych i bylin oraz 5 450 szt. roślin cebulowych. Posadzono 1 230 sztuk drzew i 537 sztuk krzewów ozdobnych.</p> <p>W 2022 roku na utrzymanie terenów zieleni wydatkowano łącznie 872 306 zł, w tym środki z dotacji WFOŚiGW w wysokości 115 990 zł, z kolei w 2023 roku – 1 118 846, w tym środki z dotacji WFOŚiGW w wysokości 171 853 zł przeznaczone zostały na zabiegi konserwacyjno – pielęgnacyjne starodrzewu w Parku Miejskim i w Parku w Reptach oraz drzewostanu zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Doły Piekarskie”.</p> <p>W 2023 r. Gmina przystąpiła do realizacji zadania polegającego na opracowaniu „Koncepcji miejskiej zielonej akupunktury w Gminie Tarnowskie Góry” - zadania ujętego w Miejskim Planie Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Tarnowskie Góry. Przy aktywnym współudziale mieszkańców (170 wypełnionych ankiet, dwudniowe warsztaty) opracowane zostały koncepcje zagospodarowania wybranych terenów. W sumie wytypowano 10 miejsc, tzw. „zielonych punktów” – niewielkich przestrzeni o powierzchni poniżej 0,2 ha, na</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>których zaproponowano rozwiązania oparte na naturze, mające podnieść walory estetyczne, funkcjonalne i komfort życia mieszkańców. Dla każdego z miejsc opracowano Program funkcjonalno-użytkowy. Realizacja opracowanych koncepcji nastąpi po pozyskaniu środków z funduszy zewnętrznych.</p> <p>W 2023 r. Gmina pozyskała 250 tys. zł dotacji z WFOŚiGW na utworzenie przy ul. Bolesława Chrobrego „Zielonej Przestrzeni”. Został opracowany projekt zadania oraz wybrany Wykonawca, natomiast realizacja zgodnie z zawartą umową nastąpił w kolejnym okresie raportowania. Projekt zadania zakładał nasadzenia 950 drzew, 400 krzewów, łąki kwietnej, stworzenie ścieżki edukacji przyrodniczej, utwardzonej ścieżki o przepuszczalnej nawierzchni, wyposażenie terenu w siedziska z kłód drewna, stojaki na rowery oraz ławki. Powierzchnia utworzonego zieleńca wynosi ok. 8 100 m².</p>
5	<p>Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwacyjnych pomników przyrody oraz drzewostanu o charakterze pomnikowym</p>	<p>W 2022 zrealizowano zadanie pod nazwą: Ochrona pomników przyrody na terenie Gminy Tarnowskie Góry. Wykonano zabiegi 6 szt. drzew o statusie pomników przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dąb czerwony (nr 1039) ul. Legionów – wykonano cięcia sanitarne, • lipa drobnolistna (nr 953) ul. Główna 28 – usunięto jemiołę, wykonano cięcia formujące,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• wiąz szypułkowy (nr 951) ul. Główna 33 – wykonano cięcia sanitarne, wymieniono 2 szt. wiązań, zamontowano nowe o wytrzymałości 4 t każde,• lipa drobnolistna (nr 926) ul. Wyszyńskiego gródek rycerski – wykonano cięcia sanitarne, usunięto jemiołę,• 2 szt. drzew buk pospolity (nr 929, 930) ul. Repecka, ul. Śniadeckiego – wykonano cięcia sanitarne i formujące, przerezdzono i skrócono pędy. <p>Na zabiegi wydatkowano środki w wysokości 17 500 zł, z czego kwota 8 425 zł stanowiła dotację z WFOŚiGW w Katowicach, a kwota 4 000 zł pochodziła od Wojewody Śląskiego.</p> <p>Wykonano także prace w ramach zadania „Ochrona starodrzewu zabytkowej alei lipowej przy ul. Lipowej w Tarnowskich Górach II etap”.</p> <p>Wykonano zabiegi pielęgnacyjne – konserwatorskie 18 szt. drzew. Posadzono 11 szt. drzew. Wydatkowano środki w wysokości 22 994 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW w Katowicach wyniosła 9 868 zł.</p> <p>W 2023 roku zrealizowano zadanie pod nazwą: Ochrona pomników przyrody na terenie Gminy Tarnowskie Góry. Wykonano zabiegi 4 szt. drzew o statusie pomników przyrody:</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<ul style="list-style-type: none">• lipa drobnolistna (nr 1038) ul. Gliwicka 22 posesja DPS – wykonano cięcia sanitarne, usunięcie jemioty, cięcia techniczne,• jesion wyniosły (nr 954) ul. Staffa 3 – wykonano cięcia sanitarne i techniczne,• dąb szypułkowy (nr 1040) – wykonano cięcia sanitarne,• klon zwyczajny (nr 941) park o.o. Kamilianów ul. Bytomska 22 – wykonano cięcia sanitarne, redukcja wysokości 4-5 m obumarłego przewodnika, wymieniono wszystkie wiązania. <p>Wydatkowano środki w wysokości 11 124 zł, z czego kwota 5 000 zł pochodziła od Wojewody Śląskiego.</p> <p>W 2023 roku organizowano akcję „Twój pomnik przyrody”, której celem było włączenie mieszkańców miasta Tarnowskie Góry w działania mające na celu wskazanie cennych drzew – kandydatów na pomniki przyrody. W okresie od marca do końca czerwca 2023 r. mieszkańcy zgłosili 56 drzew jako propozycje pomników przyrody. Po weryfikacji oraz zaopiniowaniu przez Lasy Państwowe i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ochroną objęto 17 drzew (uchwała Nr LXXV/745/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Tarnowskie Góry).</p>

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
6	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych	<p>W 2022 roku przeprowadzono rewitalizację skweru przy ul. Radzionkowskiej, w tym: wykonanie projektu i realizacja skweru obejmująca montaż elementów małej architektury, min. drewnianych siedzisk oraz założenie kwietników bylinowych z posadzeniem 166 szt. bylin i traw ozdobnych (wartość 36 921 zł).</p> <p>W 2023 roku wykonano projekt „Kwiaty na Alei Kwiatów” na łączną kwotę 49 874 zł. W ramach zadania założono 146 m² kwietnika, na którym posadzono 168 sztuk krzewów ozdobnych oraz 529 sztuk bylin i krzewinek. Zadanie obejmowało również kilkumiesięczną pielęgnację wykonanych nasadzeń. Zadania realizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego.</p> <p>W 2023 roku w ramach Budżetu Obywatelskiego, wykonano nową strefę aktywności, odpoczynku i integracji przy ul. Długiej 10 w Reptach Śl. na łączną kwotę 49 981 zł. W ramach zadania, zgodnie z wykonanym projektem posadowienia małej architektury wyposażono teren w: zestaw Street Workout, ławki metalowe, leżak miejski, stojak rowerowy, zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią i maty przerostowe.</p>
7	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z dokumentacją	<p>W 2022 roku wydatkowano kwotę w wysokości 21 955 zł na pielęgnację upraw leśnych na powierzchni 2,16 ha (jednokrotne koszenie), czyszczenie wczesne na powierzchni 1,00 ha, usuwanie złomów i wywrotów oraz drzew</p>

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	dotyczącą gospodarki leśnej	obumarłych w oddz. „d” i „f” na podstawie decyzji Starosty Tarnogórskiego z dnia 15.03.2022 r., naprawiono ogrodzenia upraw leśnych, rozebrano ogrodzenia upraw leśnych – las gminny przy ul. Polarnej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

Tabela 15 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych, w tym leśnych na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	<p>Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach</p> <p>W okresie raportowania działania z zakresu edukacji ekologicznej prowadzono głównie w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.</p> <p>W roku 2022 roku działania z edukacji ekologicznej realizowały następujące organizacje i stowarzyszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomocna Dłoń” w Tarnowskich Górach, zadanie pn. Jestem EKO dla Ziemi, • Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>zadanie pn. „Ekologia i ochrona pszczół” – zajęcia „Na tropie pszczoły miodnej”, pogadanki dla przedszkoli, pokazy hodowli matek pszczelich, roli matki i trutni w rodzinie pszczelej, pokazy zachowania rodziny pszczelej i pracy pszczół w przeszkolonych ulach pogładowych,</p> <ul style="list-style-type: none">• Klub Turystyki Carawaningowej „GWAREK” Tarnowskie Góry, zadanie pn. Edukacja ekologiczna na rowerze,• Okręg PZW w Katowicach Koło nr 72 ZAMET, zadanie pn. Ochrona ekosystemu przyrodniczego Zalewu Pniowiec, edukacja ekologiczna oraz propagowanie działań proekologicznych. <p>W roku 2023 działania z edukacji ekologicznej realizowały następujące organizacje i stowarzyszenia:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomocna dłoń”, z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ul. Strzelców Bytomskich 7, zadania pn. „Zawsze EKO dla Ziemi” – konkurs plastyczny – ekologiczny, konkurs wiedzy o tytuł „Przyjaciela Pszczoły”, warsztaty ekologiczne organizowane w pasiece i seminarium warsztatowe,• Związek Pszczelarzy w Katowicach Koło Pszczelarzy w Tarnowskich Górach, zadanie pn. „Ekologia i ochrona pszczół” –

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		<p>zajęcia „Na tropie pszczoły miodnej”, pogadanki dla przedszkoli, pokazy hodowli matek pszczelich, roli matki i trutni w rodzinie pszczelej, pokazy zachowania rodziny pszczelej i pracy pszczół w przeszkolonych ulach poglądowych,</p> <ul style="list-style-type: none">• Tarnogórskie Stowarzyszenie Obywatelskie, zadanie pn. I Tarnogórski Dzień Drzewa,• Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Tarnogórskiej, zadanie pn. Harcerska Szkoła Ekologii.²⁹ <p>Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Świerklaniec</p> <p>W okresie raportowania Nadleśnictwo zorganizowało 14 wydarzeń związanych z edukacją ekologiczną skierowanych głównie do dzieci i młodzieży. Ponadto prowadzono działania zwiększające odporność lasów, m. in. poprzez czyszczenie i rozwieszanie budek lęgowych, wykonywanie pasów przeciwpożarowych, przeprowadzanie monitoringu stanu zdrowotnego lasu oraz prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych w okresie trwania akcji bezpośredniej.³⁰</p>

²⁹ Pismo OŚR.602.4.2024 z 14.05.2024 r.

³⁰ Pismo ZG.7002.1.2024 z 16.05.2023 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
2	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	<p>Zarząd Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach</p> <p>W 2022 roku usunięto z pasa drogowego dróg powiatowych 11 sztuk drzew, w zamian nasadzono 11 sztuk nowych sadzonek.</p> <p>W 2023 roku usunięto z pasa drogowego dróg powiatowych 14 sztuk drzew, w zamian nasadzono 45 sztuk nowych sadzonek.³¹</p> <p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach</p> <p>W okresie raportowania usunięto 5 sztuk drzew z pasa drogi wojewódzkiej nr 908. Nie nasadzono nowych drzew.³²</p> <p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach</p> <p>W pasach dróg krajowych dokonywano przebudowy gatunkowej zadrzewień w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W roku 2022 nasadzono 35 szt. drzew przy DK11 za kwotę 23 241 zł, • W roku 2023 nasadzono 7 szt. drzew przy DK11 za kwotę 4 648 zł oraz usunięto 4 szt. drzew przy DK11 i 33 szt. przy DK78 za kwotę łączną 11 451 zł.³³
3	Promocja działań proekologicznych dla rolników	<p>Śląskie Ośrodek Doradztwa Rolniczego</p> <p>W okresie raportowania organizowano pomoc dla rolników w zakresie przygotowania wniosków o</p>

³¹ Pismo EU.673.26.2024 z 29.04.2024 r.

³² Pismo WD.6012.1628.2024.EMAC.8736.24 z 24.05.2024 r.

³³ Pismo O/KA.I-2.531.31.2024.TJ z 21.05.2024 r.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
		płatności obszarowe, organizowano spotkania dotyczące zrównoważonego rolnictwa, ekoschematów czy planów nawozowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

W 2022 r. w ślad za inicjatywą Lasów Państwowych (w ramach konsultacji) zachęcano mieszkańców miasta do wskazania ważnych dla nich terenów leśnych, które docelowo – zgodnie z założeniem Lasów Państwowych – mają być zakwalifikowane jako lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

11 stycznia 2023 r. wydane zostało przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach Zarządzenie w sprawie powiększenia rezerwatu przyrody Segiet. Powierzchnia rezerwatu została powiększona do 92,29 ha. Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę obejmującą obszar o powierzchni 142,14 ha, położony na terenie Tarnowskich Gór i Bytomia. Zarządzenie weszło w życie 27 stycznia 2023 roku. Wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO rezerwat przyrody Segiet powiększony został prawie 3-krotnie.

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Dla obszaru interwencji jakim są zagrożenia poważnymi awariami, w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, założono realizację 2 zadań własnych oraz 4 zadań monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń poważnymi awariami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023, w zakresie zadań własnych oraz monitorowanych.

Tabela 16 Stan realizacji zadań własnych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno- chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	W 2022 roku przekazano dotacje na zadania bieżące w wysokości 100 000 zł dla jednostek OSP na zakup umundurowania, zakup butów, armatury wodnej, drobnego sprzętu. Ponadto zakupiono pojazd wielozadaniowy typu Quad dla OSP w Pniowcu za kwotę 60 613 zł (w tym środki z Funduszu Sprawiedliwości 59 613 zł) oraz samochód typu lekkiego dla jednostki OSP Florian w Strzybnicy 233 876 zł (w tym środki z Funduszu Sprawiedliwości 230 876 zł). W 2023 roku przekazano dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 95 000 zł na zakup sprzętu, umundurowania, części i środków czystości dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.
2	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych	Zadanie realizowane pośrednio podczas działań edukacyjnych w pozostałych dziedzinach środowiskowych.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
	zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

Tabela 17 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
1	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku w razie zaistnienia takiej konieczności	Nie usuwano skutków poważnych awarii ponieważ nie było takiej potrzeby.
2	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W 2022 roku przeprowadzono 4 kontrole w zakresie poważnych awarii poprzez analizę przedłożonych dokumentów – nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2023 roku przeprowadzono 3 kontrole w zakresie poważnych awarii – na podstawie przedłożonej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości. ³⁴

³⁴ Pismo WP.7016.106.2024.TKN z 30.04.2024 r.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2023 r.
3	Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	Brak informacji i podjętych działaniach.
4	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Tarnowskie Góry prowadziły działania edukacyjne wśród mieszkańców w ramach swojej działalności statutowej, np. podczas Dnia Strażaka.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry, 2024 r.

5. Koszty poniesione na realizację zadań własnych Gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

W latach 2022 – 2023 Gmina Tarnowskie Góry realizowała szereg zadań własnych. Znaczna część z nich finansowana była ze środków własnych, niemniej jednak w ostatnich latach Gmina starała się z powodzeniem o pokrycie nakładów inwestycyjnych poszczególnych zadań ze źródeł zewnętrznych, w tym źródeł krajowych.

Były to między innymi inwestycje związane z modernizacją infrastruktury drogowej, termomodernizacją budynków należących do Gminy, działania związane z likwidacją niskiej emisji. Istotnymi zdaniami realizowanym na terenie gminy jest ciągła rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, utrzymywanie terenów zieleni i ich ciągły rozwój.

W poniższej tabeli zestawiono wszystkie zadania własne Gminy Tarnowskie Góry zaplanowane do realizacji w okresie sprawozdawczym 2022 – 2023 wraz z podaniem poniesionych nakładów.

Tabela 18 Koszty zadań własnych gminy Tarnowskie Góry w latach 2022 – 2023

Stan realizacji	Opis przedsięwzięcia	Koszty poniesione w okresie raportowania [w PLN]
Ochrona klimat i jakości powietrza		
W	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	4 023 795
W	Kontrola i zarządzanie danymi odnośnie zanieczyszczenia powietrza	31 254
W	Poprawa efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych i lokali mieszkalnych poprzez wymianę źródeł ciepła	22 843 253
W	Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Podano łącznie w pozycji dot. gospodarki odpadami

W	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie świadomości dotyczącej ochrony i dbałości o stan powietrza	Podano łącznie w pozycji dot. gospodarki odpadami
W	Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	Koszty administracyjne
W	Budowa i przebudowa dróg gminnych	35 631 477
W	Rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry - rozwój i integracja systemu publicznego transportu zbiorowego oraz promocja transportu bezemisyjnego	64 626 097
Klimat akustyczny		
W	Budowa i przebudowa dróg gminnych	Podano w zadaniu dotyczącym ochrony powietrza
Gospodarowanie wodami		
W	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń wodnych	241 216
W	Budowa zbiorników retencyjnych wraz z siecią kanalizacji deszczowej w tym realizacja koncepcji budowy zbiornika retencyjnego w zlewni cząstkowej „Rybna”	5 408
W	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	99 676
Gospodarka wodno - ściekowa		
W	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Tarnowskie Góry	9 934 974
W	Dotacje do podłączania nieruchomości do sieci kanalizacyjnej	128 204
W	Działania edukacyjne, promocyjne dla dzieci i dorosłych w zakresie oszczędzania wody	Podano łącznie w pozycji dot. gospodarki odpadami

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

W	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Koszty administracyjne
W	Kontrole w zakresie usuwania nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Koszty administracyjne
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
W	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	Koszty administracyjne
W	Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów (dodatkowo tereny przydrożne)	334 808
N	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest	0
W	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy (dotacje dla mieszkańców)	22 144
W	Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	39 997 415
W	Uzyskanie wymaganych przepisami prawa poziomów selektywnego gromadzenia odpadów – prowadzenie i doskonalenie selektywnej gospodarki odpadami	
W	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	
W	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej doskonalenia segregacji odpadów komunalnych	46 637
Zasoby przyrodnicze, w tym leśne		
W	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	14 508 (Pozostałe koszty podano łącznie w pozycji dot. gospodarki odpadami)
W	Wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Koszty administracyjne
W	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych	743 948

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

	wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno - konserwacyjne zieleni przydrożnej	
W	Budowa, modernizacja oraz pielęgnacja parków i skwerów. Rewaloryzacja Parku Miejskiego	2 061 152
W	Prowadzenie prac pielęgnacyjno-konserwacyjnych pomników przyrody oraz drzewostanu o charakterze	51 618
W	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych	136 776
W	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z dokumentacją dotyczącą gospodarki leśnej	21 955
Zagrożenia poważnymi awariami		
W	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	489 489
W	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Podano łącznie w pozycji dot. gospodarki odpadami
Razem		181 485 804

Legenda:

W – w trakcie realizacji / realizacja ciągła

N – nie rozpoczęto realizacji

Środki przedstawione w powyższej tabeli stanowią koszty poniesione na realizację wszystkich zadań własnych wskazanych w niniejszym raporcie. Dane pochodziły ze sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Tarnowskie Góry za lata 2022 – 2023 oraz danych pozyskanych na potrzeby opracowania niniejszego raportu.

Z tabeli nr 18 można wywnioskować, że najwięcej środków było przeznaczanych na zadania, które są związane z ochroną klimatu i jakości powietrza, a także pośrednio na minimalizację zagrożeń wynikających z emisji hałasu (w obszarze działań

związanych z klimatem akustycznym to środki w głównej mierze wydatkowane na modernizację układu drogowego – modernizacja sieci dróg przyczynia się do zmniejszenia występowania uciążliwości akustycznej).

Kolejno najwięcej środków było przeznaczanych na gospodarkę odpadami, jednak należy mieć na uwadze, że w głównej mierze były to wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Na następnym miejscu uplasowały się zadania związane z gospodarką wodno – ściekową a to z uwagi na realizację zadań związanych z rozbudową i modernizacją kanalizacji sanitarnej. Na zasoby przyrodnicze także wydatkowano sporo środków finansowych, głównie z przeznaczeniem na utrzymanie terenów zieleni.

Najmniej środków wydankowanych jest na pozostałe obszary interwencji, gdzie pojawiają się zadania, które nie są realizowane ciągle albo nakład środków finansowych, potrzebnych do ich realizacji, nie jest aż tak wielki. Należy w tym miejscu także zaznaczyć, że dla niektórych obszarów interwencji wskazano, że Gmina Tarnowskie Góry ponosiła także koszty administracyjne, związane z procedowaniem spraw leżących w kompetencji organu wykonawczego.

6. Analiza wskaźnikowa za lata 2022 – 2023

Dla wspomagania procesu monitorowania postępów w realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”, przygotowano odpowiednie wskaźniki. Wskaźniki te są narzędziem oceny realizacji Programu ochrony środowiska w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania. W celu oceny rezultatów realizacji Programu ochrony środowiska zestawiono dane wyjściowe z 2014 r. z danymi z przedziału lat 2016 - 2021, dla których pozyskano informacje z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego albo innych źródeł.

Tabela 19 Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027”

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Ochrona klimatu i jakości powietrza				
Liczba zadań związanych z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej	2	1	3	Poprawa
Liczba zadań związanych z termomodernizacją budynków wielorodzinnych	2	1	3	Poprawa
Liczba zadań związanych z termomodernizacją budynków jednorodzinnych	155	1000	322	Poprawa
Liczba sensorów powietrza na terenie gminy	11	Wg potrzeb	14	Poprawa

³⁵ w razie braku danych za 2023 roku podano dane za 2022 rok

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Liczba wymienionych kotłów	333	Wg potrzeb	864	Poprawa
Liczba akcji edukacyjnych na rok	Ok. 10 – 15	Ok. 20	Kilkanaście	Bez zmian
Czy funkcjonuje system informacyjny dla mieszkańców	tak	tak	tak	Bez zmian
Liczba kontroli w ciągu roku	175	Wg potrzeb i zgłoszeń	207 (2 lata)	Poprawa
Długość sieci gazowej	423,6 km	Wg potrzeb i inwestycji	443 km	Poprawa
Liczba odcinków dróg remontowanych i modernizowanych	13	Ok. 8	21	Poprawa
Długość dróg rowerowych	1 km	30 km	3,5 km	Poprawa
Zagrożenia hałasem				
Liczba zmodernizowanych dróg	13	Ok. 8	21	Poprawa
Ilość decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu	2	Wg potrzeb	1	Poprawa
Ilość przedsiębiorstw badanych/ilość naruszeń	4/0	Wg potrze/0	3/1	Pogorszenie
Pola elektromagnetyczne				
Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania	0	0	0	Bez zmian

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Gospodarowanie wodami				
Ocena JCWP i JCWPd	wody powierzchniowe stan zły	wody powierzchniowe stan dobry	wody powierzchniowe stan poniżej klasy I	Bez zmian
	wody podziemne stan słaby i dobry	wody podziemne stan dobry	wody podziemne klasy II i III	Bez zmian
Koszty poniesione na konserwację i bieżące utrzymanie koryt cieków	Stale prace utrzymaniowe i konserwacyjne na ciekach naturalnych, budowlach przeciwpowodziowych oraz urządzeniach wodnych	dalsza konserwacja i utrzymanie cieków naturalnych, budowli przeciwpowodziowych oraz urządzeń wodnych	553 877,23 zł (2 lata)	Bez zmian
Gospodarka wodno - ściekowa				
Długość kanalizacji sanitarnej	327 km	+ ok. 20 km	334 km	Poprawa
Skanalizowanie Gminy	ok. 95%	98%	95%	Bez zmian
Zwodociągowanie Gminy	99%	100%	99%	Bez zmian
Długość sieci wodociągowej	371 km	Wg potrzeb	371 km	Bez zmian
Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych /rocznie/	Ok. 10	10	kilka	Bez zmian

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Liczba zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni	357	Wg stanu istniejącego	357	Poprawa
Liczba zewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych	960	Wg stanu istniejącego	977	Poprawa
Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi	2/rok	Wg potrzeb	24 (2 lata)	Poprawa
Zasoby geologiczne				
Liczba wydanych decyzji w zakresie rekultywacji terenu	0	Wg potrzeb	0	Bez zmian
Czy na terenie gminy występują tereny wymagające rekultywacji	tak	nie	tak	Bez zmian
Liczba terenów osuwiskowych na terenie gminy Tarnowskie Góry	0	0	0	Bez zmian
Gleby i rolnictwo				
Ilość działań promocyjnych	Kilka/rok	Kilka/rok	Kilka/rok	Bez zmian
Ilość punktów pomiarowych	0	1	0	Bez zmian
Ilość kontroli stosowania środków ochrony roślin	0	Kilka/rok	1	Poprawa
Badania poziomu pH oraz zasobności gleb w fosfor, potas i magnez	Tak – 8 gospodarstw	Wg potrzeb	Tak – 20 gospodarstw	Poprawa

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Gospodarka odpadami i pobieganie powstawaniu odpadów				
Ilość kontroli mieszkańców	274	Wg potrzeb	484 (2 lata)	Poprawa
Liczba dzikich wysypisk	272	Brak dzikich wysypisk	Kilkadziesiąt	Poprawa
Czy został opracowany i przyjęty uchwałą Program usuwania azbestu	tak	tak	Tak (nie było aktualizacji)	Bez zmian
Stosunek ilości azbestu usuniętego do ilości pozostałej do usunięcia zgodnie z Bazą Azbestową (stan na lipiec 2022 roku)	686,46 Mg 888,88 Mg	Wszystkie zinwentaryzowane wyroby azbestowe	709,40 Mg 865,94 Mg	Poprawa
Procent mieszkańców objętych zagospodarowaniem odpadów komunalnych względem osób zameldowanych	94%	100%	95%	Poprawa
Osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	nie	tak	tak	Poprawa
Rocznie wykonywane sprawozdania	tak	tak	tak	Bez zmian
Ilość akcji edukacyjnych	5	5-10	kilkanaście	Poprawa
Liczba kontroli przedsiębiorców w	16	Wg potrzeb	16 (2 lata)	Bez zmian

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry
obejmujący lata 2022 – 2023

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
zakresie gospodarki odpadami				
Ilość unieszkodliwionych odpadów (Zakłady Chemiczne)	usunięto ponad 1 mln m ³ odpadów	do unieszkodliwienia 425 tys. m ³	do unieszkodliwienia 425 tys. m ³	Bez zmian
Zasoby przyrodnicze, w tym leśne				
Liczba działań/akcji edukacyjnych	Kilkanaście / rok	Kilkanaście / rok	Kilkanaście / rok	Bez zmian
Liczba nasadzeń/wycinka drzew	431/641	Wg potrzeb	411/499	Poprawa
Liczba działań promocyjnych	kilka	kilkanaście	Kilka	Bez zmian
Liczba korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania	0	1	0	Bez zmian
Długość nowych ścieżek i szlaków pieszych lub rowerowych	22 km	Wg potrzeb	22 km	Bez zmian
Liczba parków i skwerów wybudowanych/zmodernizowanych	1	Wg potrzeb	2	Poprawa
Liczba pomników przyrody objęta pracami pielęgnacyjno-konserwującymi	13	Wg potrzeb	28 (2 lata)	Poprawa
Liczba UPUL	3	Wg potrzeb	3	Bez zmian
Zagrożenia poważnymi awariami				
Ilość kontroli w zakresie ochrony środowiska w przedsiębiorstwach	67	Wg potrzeb / zgłoszeń	79 (2 lata)	Poprawa

Nazwa wskaźnika	Wartość w roku bazowym (2021)	Wartość oczekiwana (2027)	Wartość na koniec okresu raportowania 2023 ³⁵	Tendencja zmian
Ilość jednostek OSP, które dostały wsparcie	4	Wg potrzeb	4	Bez zmian
Liczba poważnych awarii na terenie gminy	0	0	0	Bez zmian
Ilość kontroli transportu substancji niebezpiecznych	0	Wg potrzeb	b.d.	Brak możliwości określenia tendencji zmian
Ilość akcji edukacyjnych	1-2	1-2	kilka	Bez zmian

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach, instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze gminy Tarnowskie Góry oraz danych GUS, 2024 r.

Dla obszaru interwencji jakim jest ochrona klimatu i jakości powietrza wyznaczono cel do osiągnięcia w 2027 roku w postaci Poprawy jakości powietrza na obszarze gminy związanej z realizacją kierunków działań naprawczych. W tym zakresie należy uznać, że realizacja założeń wskaźnikowych obejmujących działania skupiające się na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz redukcji zużycia energii finalnej pozwoli w pełni osiągnąć założony cel, jeszcze przed upływem okresu obowiązywania programu. Aktualnie średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 uległo znacznej redukcji (brak przekroczenia wartości średniorocznej). Analizując wartości wskaźników odnotowane dla Klimatu akustycznego, należy wskazać, że istnieje możliwość nieosiągnięcia celu wyznaczonego na rok 2027 w postaci Poprawy i utrzymania dobrego stanu akustycznego środowiska. W wyniku prowadzonych badań monitoringowych i interwencyjnych stwierdzono obszary z przekroczeniami wartości dopuszczalnych hałasu w środowisku w otoczeniu dróg, szczególnie drogi wojewódzkiej nr 908. W wyniku prowadzonych kontroli stwierdzono także przypadek naruszenia przepisów w zakresie emisji hałasu. W tym miejscu

należy zauważyć, że zadania z zakresu ochrony klimatu akustycznego są zadaniami monitorowanymi, a ich realizacja nie jest zależna od Gminy Tarnowskie Góry.

W zakresie Pól elektromagnetycznych jest realna szansa na osiągnięcie celu wyznaczonego na 2027 rok w postaci Minimalizacji oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko. Na terenie Gminy Tarnowskie Góry brak jest punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Trudno wskazać czy uda się w 2027 roku osiągnąć wyznaczony dla gospodarowania wodami oraz gospodarki wodno - ściekowej cel w postaci zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu, z uwagi na niepełne wyniki klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych, opracowanych na podstawie badań pomiarowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonane badania są tylko szacunkowe, jednak wskazują, że zarówno wody powierzchniowe jak i podziemne nie posiadają dobrego stanu. Nie mniej jednak należy mieć na uwadze, że każde działanie związane ze zwiększeniem liczby osób korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej powodować będzie zmniejszenie presji na stan wód powierzchniowych i podziemnych. W tym zakresie konieczne jest także racjonalizowanie zużycia wody zarówno przez gospodarstwa domowe jak i przemysł. Dla Zasobów geologicznych wskazano cel na 2027 rok w postaci Racjonalnego i efektywnego gospodarowania zasobami ze złóż. W okresie raportowania nie wydano nowej koncesji na wydobycie wobec czego można uznać, że cel ten zostanie osiągnięty na koniec okresu obowiązywania Programu.

W ramach obszaru interwencji jakim są Gleby i rolnictwo osiągnięcie celu wyznaczonego na 2027 rok w postaci Ochrony i zapewnienia właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi ma zostać zrealizowane poprzez zniwelowanie presji wywieranej na środowisko, w związku ze składowaniem odpadów przemysłowych pochodzących ze zlikwidowanego zakładu. Na ten czas, z uwagi na nieuregulowany stan prawny oraz brak środków finansowych, nie udało się zmniejszyć ilości odpadów pozostających do unieszkodliwienia z terenu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Sytuacja może ulec poprawie ze względu na wejście w życie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.

W ramach Gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów wyznaczono cel na 2027 rok w postaci racjonalnej gospodarka odpadami, dla której określono odpowiednie wskaźniki monitorowania. Mając na uwadze wysoki odsetek przekazywanych przez mieszkańców segregowanych odpadów komunalnych w całym strumieniu tych odpadów, osiągnięcie odpowiedniego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia można uznać, że cel ten zostanie osiągnięty na koniec okresu obowiązywania Programu. Na uwagę zasługuje także fakt, że w okresie obowiązywania programu zmniejszyła się ilość odpadów generowana przez mieszkańców gminy. Zmniejszenie presji oraz obciążenia dla środowiska, z jednocześnie dobrze funkcjonującym systemem gospodarowania odpadami na terenie gminy, pozwoli na osiągnięcie założonego celu.

W zakresie zasobów przyrodniczych wyznaczono cel w postaci Zachowania, odtworzenia i zrównoważonego użytkowania bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrony krajobrazu. Można uznać, że cel ten zostanie w 2027 roku osiągnięty z uwagi na ciągłe działania zwiększające powierzchnię terenów zielonych na obszarze gminy, prowadzeniu prac związanych z wymianą składu gatunkowego drzewostanu, podejmowanie działań zmierzających do utworzenia nowych okazów form ochrony przyrody.

Dla zagrożeń poważnymi awariami wyznaczono cele w postaci przeciwdziałania awariom instalacji przemysłowych oraz minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska. W okresie raportowania brak było zdarzeń posiadających znamiona poważnej awarii przemysłowej, nie mniej jednak prowadzi się działania, które pozwalają na ewentualne przygotowanie się na ich wystąpienie (doposażanie jednostek OSP, prowadzenie czynności kontrolnych). Dalsze prowadzenie tego typu działań pozwoli na osiągnięcie założonych celów w roku 2027.

7. Podsumowanie

„Program ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry do roku 2027” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy.

Realizacja zadań w latach 2022 – 2023, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do stwierdzenia, że osiągnięto prawie wszystkie założone cele i kierunki działań Programu ochrony środowiska dla Gminy Tarnowskie Góry, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2022 – 2023.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych założeniach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie gminy Tarnowskie Góry. Można także stwierdzić, że w trakcie realizacji Programu stan środowiska na terenie gminy nie uległ pogorszeniu, a w niektórych aspektach uległ nawet znaczącej poprawie.

Głównymi zadaniami realizowanymi na obszarze gminy były działania związane z modernizacją infrastruktury drogowej. Prowadzono także działania termomodernizacyjne, których głównym założeniem jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło przez budynki komunalne, użyteczności publicznej, jak i te należące do mieszkańców. W ramach programów realizowanych na terenie gminy przeprowadzono działania w zakresie wymiany indywidualnych źródeł spalania paliw, realizowano także duży projekt obejmujący montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Poprzez akcje informacyjne oraz działalność kontrolną rośnie świadomość mieszkańców w zakresie skutków, jakie niesie za sobą spalanie złej jakości paliwa oraz odpadów w indywidualnych kotłach.

Poprawa jakości infrastruktury drogowej wpływa także pozytywnie na klimat akustyczny, a odpowiednie zapisy wprowadzane do aktów planistycznych pozwalają zapewnić najwyższy poziom ochrony przed hałasem.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym realizowane były dwa główne zadania, tj. prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku przez WIOŚ w Katowicach oraz prowadzenie ewidencji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne. Oba te zadania realizowane są w trybie

ciągłym a ich efekty mają ogromne znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców gminy Tarnowskie Góry.

Gmina wywiązywała się z obowiązków nałożonych przepisami prawa w zakresie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

Istotnym zagadnieniem w ostatnich latach jest unieszkodliwianie azbestu i wyrobów zawierających azbest. Gmina realizowała projekt dotyczący usuwania wyrobów zawierających azbest, udzielając mieszkańcom dotacji, czego wynikiem jest zmniejszenie ilości pozostającego odpadu do unieszkodliwiania.

Na bieżąco na obszarze gminy realizowane są inwestycje polegające na budowie, rozbudowie i modernizacji systemów kanalizacyjnych. Dynamiczny rozwój dotyczy również przyłączy kanalizacyjnych. Gmina podejmuje działania w celu wyeliminowania zbiorników bezodpływowych (szamb), na rzecz podłączenia do kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie to jest nieuzasadnione technicznie i ekonomicznie budowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Wszelkie działania podjęte przez podmioty realizujące działania wpisane w Program ochrony środowiska, w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy jakości środowiska na obszarze Gminy Tarnowskie Góry.

Oceniając stan realizacji zadań w początkowym okresie obowiązywania Programu, jednoznacznie można stwierdzić, że zadania na bieżąco są realizowane, dowodem na to są wskaźniki oraz ilość wydatkowanych środków finansowanych na realizację zadań własnych.